

คำนำ

คู่มือการอยู่ค่ายพักแรม Day Camp ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานหรือหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย เนื้อหาประกอบไปด้วย คำสั่ง กำหนดการในการอยู่ค่ายพักแรม ข้อมูลความรู้พื้นฐาน อนามัยความสามารถในเชิงทักษะ ความปลอดภัย ธง กิจกรรมกลางแจ้ง การผูกเงื่อน การฝีมือ การบริการ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง วิชาพิเศษลูกเสือสำรองและการทดสอบระเบียบแถว นอกจากนี้ยังมีข้อมูลในการปฏิบัติหน้าที่ในค่าย แบบบันทึกต่าง ๆ และรวมถึงรายละเอียดการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับ ข้อปฏิบัติของลูกเสือ – เนตรนารี ในการอยู่ค่ายพักแรมและผู้ปกครองที่เข้าเยี่ยมค่าย

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้อาจจะมีประโยชน์ไม่มากนักน้อยเพื่อใช้ประกอบในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ร่วมกิจกรรมค่ายในครั้งนี้

ฝ่ายกิจการลูกเสือ

(นายสุรเกียรติ์ ศรีสวัสดิ์)

ผู้จัดทำ

ข้อปฏิบัติผู้กำกับ

1. ให้หัวหน้ากองรายงานทุกครั้ง
2. ให้ลูกเสือ – เนตรนารีอยู่เป็นกอง ไม่ปล่อยไปไหนมาไหนตามลำพัง อยู่กับเด็กตลอดเวลา
3. ดูแลเด็กตลอด ทั้งทำกิจกรรมต่าง ๆ สังเกตพฤติกรรมเด็ก
4. แนะนำช่วยเหลือบางกรณี ดูแลความสะอาด
5. ให้นั่งทานอาหารพร้อมกัน ดูแลอาหาร เหลือคนละ 1 คะแนน
6. ระวังการที่เด็กลืมสิ่งของต่าง ๆ
7. เป็นตัวอย่างที่ดี แก้ปัญหาและเสียสละให้กับเด็ก

ข้อปฏิบัติและกติกาในการเข้าค่ายพักแรม
ลูกเสือ – เนตรนารีสำรอง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3

1. เชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับทุกท่านอย่างเคร่งครัด
2. เชื่อฟังคำสั่งของหัวหน้ากอง นายกอง นายหมู่ หัวหน้าหมู่ ที่ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับที่ดูแล
3. คอยฟังสัญญาณหรือคำสั่งจากผู้กำกับโดยพร้อมปฏิบัติตามคำสั่งตามที่ได้รับมอบหมาย
4. รักษาความเป็นระบบหมู่ ระบบกอง และความสามัคคีในหมู่คณะ
5. รักษาความสะอาดบริเวณค่ายให้สะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ
6. ไม่หยับฉวยของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต
7. ไม่นำเครื่องมือสื่อสาร และอื่น ๆ เข้ามาในค่าย
8. ไม่เข้าไปในที่ที่เป็นเขตหวงห้าม
9. หากเกิดเหตุฉุกเฉินให้รายงานผู้บังคับบัญชา

หากพบว่าลูกเสือ – เนตรนารี คนใดที่ไม่ทำตามข้อปฏิบัติและกติกา
จะมีผลต่อการประเมินในการอยู่ค่ายพักแรมในครั้งนี้

เครื่องหมายชั้นของลูกเสือสำรอง

ลูกเสือสำรองแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ดาวดวงที่ 1, ดาวดวงที่ 2 และดาวดวงที่ 3 แต่ละชั้นมีกิจกรรม 12 อย่าง ซึ่งลูกเสือสำรองจะต้องเรียนรู้และสามารถปฏิบัติได้

ดาวดวงที่ 1

ลักษณะ เป็นเครื่องหมายรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5 ซม.
ติดที่ข้างขวารูปหน้าเสื้อหมวก 1 ดวง

หลักสูตร

1. อนามัย

- ก. รู้จักวิธีและเหตุผลในการรักษาฟัน มือ เท้า และเล็บ ให้สะอาด
- ข. รู้จักวิธีหายใจอย่างถูกต้อง และรู้จักวิธีป้องกันโรคหวัดไม่ให้แพร่ออกไป
- ค. แสดงวิธีปฏิบัติในเมื่อมีแผลถลอกเล็กน้อยและเข้าใจถึงความสำคัญในการที่จะขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ในเมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น

2. ความสามารถในการเชิงทักษะ

- ก. ขว้างและรับลูกบอลระหว่าง 2 คน ซึ่งอยู่ห่างกันอย่างน้อย 5 เมตร (16 ฟุต) ให้ได้ 8 ครั้ง
- ข. ปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้ให้ได้ 2 อย่าง คือ ม้วนหน้า, กระโดดกบข้ามลูกเสือที่มีขนาดเดียวกันได้, ขึ้นต้นไม้ หรือไต่เชือกให้ได้สูงอย่างน้อย 3 เมตร (10 ฟุต)

3. การสำรวจ

รู้จักที่ตั้งของสถานบริการที่สำคัญในท้องถิ่นใกล้เคียง เช่น วัด, โรงเรียน, สถานีตำรวจ, สถานีอนามัย, โรงพยาบาล, สำนักงานแพทย์, สถานีดับเพลิง, โทรศัพท์, ที่ทำการไปรษณีย์และเวลาเก็บจดหมายจากตู้ไปรษณีย์, ที่จอดรถประจำทาง, สถานีรถไฟ, ที่จอดรถรับจ้างที่ใกล้ที่สุดและรู้จักขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ ตำรวจ หรือหน่วยดับเพลิง

4. การค้นหารธรรมชาติ

เลือกสัตว์ ต้นไม้ ปลา หรือนก อย่างใดอย่างหนึ่งที่ได้เคยเห็นและค้นหาเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้

5. ความปลอดภัย

- ก. เข้าใจสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในบ้านและอันตรายที่เกิดจากไฟ
- ข. รู้จักและปฏิบัติตามกฎจราจรทางบก สำหรับผู้เดินเท้า

6. บริการ

- ก. รู้จักเก็บรักษาเสื้อผ้าและรองเท้าของตนให้สะอาดเรียบร้อย
- ข. รู้จักจัดและเก็บที่นอนให้เรียบร้อย
- ค. รู้จักต้มน้ำร้อนและทำความสะอาดเครื่องใช้ต่าง ๆ เมื่อใช้แล้ว

7. ธงและประเทศต่าง ๆ

- ก. สามารถร้องเพลงชาติ, เพลงสรรเสริญพระบารมี และรู้จักวิธีปฏิบัติเมื่อมีการบรรเลงเพลงชาติหรือเพลงสรรเสริญพระบารมี
- ข. รู้เรื่องราวเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันพอสมควร
- ค. รู้ประวัติธงชาติไทยโดยสังเขป กับรู้ส่วนประกอบ ความหมาย และวิธีชักธงชาติไทย

- ง. รู้จักธงคณะลูกเสือโลก และธงชาติของประเทศอื่นอีก 2 ประเทศ
8. การฝีมือ
ทำหุ่นจำลองหรือสิ่งของต่าง ๆ อย่างง่าย ๆ จากเศษวัสดุ
9. กิจกรรมกลางแจ้ง
เดินสะกดรอยตามเครื่องหมายที่กำหนดไว้
10. การบันเทิง
แสดงเย็บตามลำพัง หรือกับเพื่อนลูกเสือสำรองอีกคนหนึ่ง
11. การผูกเงื่อน
ก. ผูกเงื่อนพิรอด, เงื่อนขัดสมาธิ และรู้จักวิธีใช้เงื่อนดังกล่าว
ข. รู้จักวิธีเก็บเชือกอย่างง่าย ๆ
12. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง
ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรองอย่างดีที่สุด

ดาวดวงที่ 2

ลักษณะ เป็นเครื่องหมายรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5 ซม.
ติดที่ข้างซ้ายรูปหน้าเสื้อหมวก 1 ดวง

หลักสูตร

1. อนามัย
 - ก. รู้จักความสำคัญของการนอนหลับสนิทในตอนกลางคืน
 - ข. แสดงวิธีปฏิบัติในกรณีที่มีแมลงกัดเคือง
 - ค. รู้จักความสำคัญของการขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ในเมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น
2. ความสามารถในการเชิงทักษะ
 - ก. ว่ายน้ำได้ไกล 10 เมตร หรือ
 - ข. ภายในระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือน โดยการฝึกอย่างสม่ำเสมอ สามารถปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้ให้ดีขึ้น 3 อย่าง คือ
 1. กระโดดเชือกเท้าชิดกันโดยแกว่งเชือกด้วยตนเองไปข้างหน้า 15 ครั้ง
ไปข้างหลัง 15 ครั้ง
 2. เดินทรงตัวบนไม้ หรือกำแพงอิฐ มีความกว้างไม่เกิน 13 ซม. (5 นิ้ว) สูงประมาณ 30 ซม. (1 ฟุต) เป็นระยะทางอย่างน้อย 4.5 เมตร (15 ฟุต)
 3. หายมือทั้งสองจับราวไม้สูงอย่างน้อยเท่ากับบั้นเอวของตน แล้วม้วนตัวไปข้างหน้า
ข้ามราวไม้นั้น
 4. เลี้ยงลูกบอลด้วยเท้าอย่างรวดเร็ว อ้อมเครื่องกีดขวางอย่างน้อย 6 อย่างในระยะเวลาไม่เกิน 18 เมตร (20 หลา)
3. การสำรวจ
ไปเยือนสถานที่ในท้องถิ่นที่น่าสนใจแห่งหนึ่ง แล้วกลับมารายงานว่าได้พบเห็นอะไรบ้าง
4. การค้นหารัศมีชาติ
 - ก. เพาะถั่วงอก หรือเมล็ดพันธุ์พืชอย่างอื่นที่งอกง่าย
 - ข. รู้จักชนิดของอาหารที่พึงให้แก่สัตว์เลี้ยง

5. ความปลอดภัย

รู้จักหลักแห่งความปลอดภัยทางน้ำ

6. บริการ

- ก. สามารถจดจำและส่งข่าว ซึ่งประกอบด้วยวันที่ ตัวเลข และชื่อต่าง ๆ
- ข. สามารถใช้โทรศัพท์สาธารณะ และสมุดโทรศัพท์อย่างถูกต้อง
- ค. ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น รู้จักวิธีติดต่อส่งข่าวให้ผู้ใหญ่หรือเจ้าหน้าที่ทราบ

7. ธงและประเทศต่าง ๆ

- ก. รู้จักวิธีชักธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา เชิญธงชาติลงและเก็บรักษาธงชาติให้เรียบร้อยอยู่ในสถานที่อันเหมาะสม
- ข. สามารถเขียนภาพธงคณะลูกเสือโลก
- ค. รู้จักที่ตั้งและสามารถเขียนภาพธงชาติของประเทศอื่น ๆ รวม 4 ประเทศ

8. การฝีมือ

ทำสิ่งต่อไปนี้อย่างน้อย 2 อย่าง

- ก. วาด
- ข. พับกระดาษหรือผ้าเป็นรูปต่าง ๆ เช่น หมวก, ดอกบัว, กระทง, นก ฯลฯ
- ค. ไม้สูงสำหรับเดิน
- ง. นาฬิกาแดด
- จ. เข็มทิศจำลอง

9. กิจกรรมกลางแจ้ง

- ก. ก่อไฟ และปรุงอาหารอย่างใดอย่างหนึ่งโดยใช้ไฟนั้น
- ข. รู้จักวิธีดับไฟ และทำสถานที่ก่อไฟให้สะอาดเรียบร้อยเมื่อเสร็จงานแล้ว

10. การบันเทิง

กระทำการกิจกรรมต่อไปนี้อย่างน้อย 2 อย่าง ตามลำพังหรือกับเพื่อนลูกเสือสำรองอีกคนหนึ่ง

- ก. แสดงกล
- ข. เล่นิทานหรือท่องกลอนหรือแสดงท่าทางขบขัน
- ค. ร้องเพลง
- ง. เล่นดนตรี
- จ. แสดงการม้วนตัวท่าต่าง ๆ

11. การผูกเงื่อน

- ก. ผูกเงื่อนบ่วงสายธนู, เงื่อนผูกกระหวัดไม้ และรู้จักวิธีใช้เงื่อนดังกล่าว
- ข. ทบทวนการผูกเงื่อนพิรอด และเงื่อนขัดสมาธิ ที่ได้เคยเรียนมาแล้วตามหลักสูตรดาวดวงที่ 1

12. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง

แสดงว่าได้พยายามปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง

ดาวดวงที่ 3

ลักษณะ เป็นเครื่องหมายรูปดาว 6 แฉก สีเงิน เส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5 ซม.
ติดที่หน้าหมวกได้รูปหน้าเสือ ระหว่างกลางดาวดวงที่ 1 และดาวดวงที่ 2

หลักสูตร

1. อนามัย

- ก. รู้จักความสำคัญของการขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ในเมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น
- ข. จัดทำถุงหรือที่เก็บอุปกรณ์ปัจจุบันพยาบาลสำหรับตนเอง และเพื่อนำติดตัวไปเมื่อมีการเดินทางออกนอกสถานที่
- ค. รู้จักวิธีปฏิบัติเมื่อถูกแมลงกัดหรือต่อย
- ง. รู้จักวิธีปฏิบัติอย่างง่าย ๆ ในเมื่อถูกไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก

2. ความสามารถในการเชิงทักษะ

- ก. ว่ายน้ำได้ไกล 25 เมตร หรือ
- ข. ภายในระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือน โดยการฝึกอย่างสม่ำเสมอ สามารถปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้ให้ดีขึ้น 3 อย่าง คือ
 - 1. วิ่ง 50 เมตร
 - 2. วิ่งหรือยืนกระโดดไกล
 - 3. ขว้างลูกบอลไกลพอสมควร
 - 4. กระโดดข้ามรั้วหรือเครื่องกีดขวาง สูงไม่เกินบันไดของตุน

3. การสำรวจ

- ก. เข้าในวิธีดูนาฬิกา และสามารถนับเวลา 24 ชั่วโมง
- ข. วางแผนร่วมกับผู้กำกับเกี่ยวกับการเดินทางและค่าใช้จ่ายสำหรับกองหรือหมู่ลูกเสือสำรองในการออกนอกสถานที่พร้อมผู้กำกับ

4. การค้นหารัชมชาติ

แสดงความสนใจและเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับธรรมชาติในบางประการ โดยจัดทำสมุดภาพหรือสะสมสิ่งของต่าง ๆ เช่น สภาพดินฟ้าอากาศชายทะเล แมลง ท้องฟ้าในตอนกลางคืน สิ่งที่มีชีวิตในสระน้ำ ฯลฯ

5. ความปลอดภัย

- ก. รู้จักกฎจราจร
- ข. โดยการทำเป็นตัวอย่าง นำลูกเสือสำรองที่อายุน้อยกว่า ให้รู้จักความปลอดภัยในการใช้ถนน
- ค. อธิบายถึงสิ่งที่ควรทำเมื่อถึงบ้านไว้โดยไม่มีคนอยู่

6. บริการ

ด้วยความช่วยเหลือของผู้กำกับ วางแผนและดำเนินการให้บริการแก่ผู้อื่น โดยตนเองหรือร่วมกับเพื่อนลูกเสือสำรองอื่น

7. ธงและประเทศต่าง ๆ

- ก. รู้จักธงลูกเสือประเภทต่าง ๆ ธงลูกเสือประจำจังหวัด และธงคณะลูกเสือแห่งชาติ
- ข. รู้จักที่ตั้ง และสามารถเขียนภาพธงชาติของประเทศอื่น ๆ รวม 8 ประเทศ

8. การฝีมือ

- ก. ประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุที่เป็นไม้ โลหะ หรือวัสดุอย่างอื่น โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม

ข. รู้จักวิธีใช้และรักษาเครื่องมือต่อไปนี้ คือ มัดพับ, กรรไกร, ค้อน, เลื่อย และไขควง

9. กิจกรรมกลางแจ้ง

ก. รู้จักทิศทั้ง 8 และวิธีอ่านเข็มทิศ

ข. สามารถหาเส้นทางในระยะประมาณ 400 เมตร โดยใช้เข็มทิศ

10. การบันเทิง

เลือกกระทำกิจกรรมต่อไปนี้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง

ก. จัดและเข้าร่วมในการแสดงละครกับเพื่อนลูกเสือสำรองอื่น

ข. จัดให้มีการร้องเพลงหรือฟ้อนรำโดยมีดนตรีประกอบ

ค. ทำหุ่นและเชิดหุ่นเรื่องสั้น ๆ กับเพื่อนลูกเสือสำรองอื่น

11. การผูกเงื่อน

ก. ผูกเงื่อนบ่วงสายธนู และสาธิตวิธีใช้

1. ผูกรอบตัวเอง

2. ผูกรอบตัวคนอื่น

3. ผูกเป็นห่วงเพื่อโยนให้คนอื่น

ข. ผูกเงื่อนกระหวัดไม้ 2 ชั้น

ค. ขดเชือกยาวหรือสายยางเส้นหนึ่งให้เรียบร้อย

ง. ทบทวนการผูกเงื่อนต่าง ๆ ที่ได้เคยเรียนมาแล้วตามหลักสูตรดาวดวงที่ 1 และที่ 2

12. คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง

ทบทวนคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง กับเข้าใจความหมายของคำปฏิญาณและกฎ
แจ่มแจ้งกว่าเดิม และแสดงว่าได้ใช้ความพยายามอย่างแท้จริงในการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและ
กฎของลูกเสือสำรองตลอดเวลา

วิชาการเปียบแถว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ลูกเสือปฏิบัติตามสัญญาณมือได้
2. เพื่อให้ลูกเสือปฏิบัติตามรูปแบบต่างๆได้

การตั้งแถวและการเรียกแถว

ในการฝึกระเบียบแถวของลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือมักจะใช้สัญญาณมือซึ่งเป็นสัญญาณเงียบ ลูกเสือจะต้องเข้าใจ เพื่อจะได้ปฏิบัติตามได้ถูกต้อง รวดเร็ว การเข้าแถวของลูกเสือนั้น มีหลักการว่านายหมู่จะต้องอยู่หัวแถว และรองนายหมู่จะต้องอยู่หางแถวเสมอ รูปแบบของการตั้งแถวมีดังนี้

1. แถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว

เมื่อได้ยินผู้กำกับลูกเสือเรียก “กอง” และเห็นผู้เรียกอยู่ในท่าตรง เขยียดแขนทั้งสองไปด้านข้างเสมอ แขนวไหล่ มือแบ หันฝ่ามือไปข้างหน้า นิ้วมือเรียงชิดติดกัน

ให้ลูกเสือรีบไปเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยว หันหน้าเข้าหาผู้เรียก โดยนายหมู่ยืนทางซ้ายมือของผู้เรียก ปล่อยให้ผู้เรียกอยู่กึ่งกลางแถวและห่างจากแถวประมาณ 6 ก้าว ลูกหมู่ยืนต่อกันไปทางซ้ายมือของนายหมู่ จนถึงคนสุดท้ายคือรองนายหมู่

การจัดระยะเคียง ถ้า “ปิดระยะ” ระยะเคียงจะเป็น 1 ช่วงศอก คือ ให้นายหมู่ซ้ายทาบสะโพก นิ้วเหยียดชิดติดกัน นิ้วเหยียดชิดติดกัน นิ้วกลางอยู่ประมาณแนวตะเข็บกางเกง แขนขวาแนบกับลำตัว จัดแถวให้ตรงโดยสับัดหน้าแลขวา ให้เห็นหน้าอกคนที่ 4 นับจากตัวลูกเสือเองเมื่อผู้เรียกตรวจแถวสั่งว่า “นิ่ง” ให้นายหมู่ลงพร้อมกับสับัดหน้ามาอยู่ในท่าตรงและนิ่ง

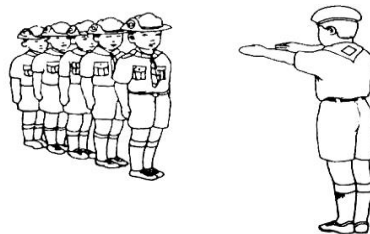
ถ้า “เปิดระยะ” ระยะเคียงจะเป็น 1 ช่วงแขนซ้ายขึ้นเสมอไหล่กว่าฝ่ามือลง นิ้วทั้งห้าชิดกัน ให้นายหมู่ให้นายหมู่ซ้ายจดไหล่ขวาของคนต่อไป จัดแถวให้ตรง โดยสับัดหน้าแลขวา ให้เห็นหน้าอกคนที่ 4 เมื่อได้ยินคำสั่งว่า “นิ่ง” จึงลดมือลง สับัดหน้ากลับมามีอยู่ในท่าตรงและนิ่ง

กรณีมีหลายหมู่ หมู่อื่นเข้าแถวหน้ากระดานแถวเดี่ยวเหมือนกับกล่าวข้างต้นระยะเคียงระหว่างหมู่เท่ากับระยะเคียงระหว่างบุคคล (คือ 1 ศอก)

2. แถวตอนเรียงหนึ่ง

เมื่อได้ยินผู้กำกับลูกเสือเรียก “กอง” พร้อมกับเขยียดแขนทั้งสองไปข้างหน้าเสมอ แขนวไหล่ มือแบ หันฝ่ามือเข้าหากัน นิ้วเรียงชิดติดกัน

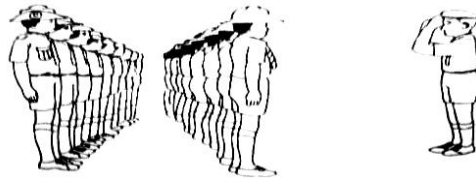
ในกรณีหมู่เดียว ให้นายหมู่ยืนตรงเป็นหลักข้างหน้าผู้เรียก ปล่อยให้ห่างจากผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว ลูกหมู่เข้าแถวต่อหลังนายหมู่ต่อ ๆ กันไป จัดแถวให้ตรงคอคนหน้า ระยะต่อระหว่างบุคคล 1 ช่วงแขน (ไม่ต้องยกแขน)

แถวตอนหมู่เดียว

3. แฉกหน้ากระดานหมูปิดระยะ

เมื่อได้ยินเสียงเรียก “กอง” และเห็นผู้เรียกยืนในท่าตรง ยกแขนทั้งสองข้างเหยียดตรงไปข้างหน้าขนานกับพื้น งอข้อศอกขึ้นเป็นมุมฉาก กำมือหันหน้าเข้าหากัน

ให้ลูกเสือหมู่แรกเข้าแถวตรงหน้าผู้เรียก และอยู่ห่างจากผู้เรียกประมาณ 6 ก้าว นายหมู่อยู่ทางซ้ายมือของผู้เรียก กะให้กึ่งกลางของหมู่อยู่ตรงหน้าผู้เรียก ลูกหมู่อื่นต่อ ๆ ไปทางซ้ายของนายหมู่ เว้นระยะเคียง 1 ช่วงศอก

หมู่อื่น ๆ เข้าแถวหน้ากระดานข้างหลังหมู่แรกซ้อน ๆ กันไปตามลำดับ เว้นระยะต่อระหว่างหมู่ประมาณ 1 ช่วงแขน

การจัดแถว เมื่อผู้สั่งว่า “จัดแถว” ให้ทุกคน (ยกเว้นคนสุดท้าย) ยกมือซ้ายทาบสะโพก นิ้วเหยียดชิดกัน นิ้วกลางอยู่ในแนวตะเข็บกางเกง แขนขวาแนบลำตัว และสับัดหน้าไปทางขวา เมื่อสั่ง “นิ่ง” ให้ทุกคนลดแขนลงพร้อมสับัดหน้าอยู่ในท่าตรง

4. แฉกหน้ากระดานหมู่เปิดระยะ

ผู้เรียกยืนในท่าตรงยกแขนทั้งสองข้าง งอข้อศอกเป็นมุมฉาก แขนออกจนเป็นแนวเดียวกับไหล่ หันหน้ามือไปข้างหน้า

ให้ลูกเสือเข้าแถว เช่นเดียวกับแถวหน้ากระดานปิดระยะ แต่เว้นระยะต่อระหว่างหมู่ห่างกันหมู่ละประมาณ 3 ก้าว **การจัดแถว** ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับแถวหน้ากระดานหมูปิดระยะ

5. แฉกรูปครึ่งวงกลม

เมื่อได้ยินเสียงเรียก “กอง” และเห็นผู้เรียกยืนในท่าตรง แขนทั้งสองข้างเหยียดตรงไปข้างหน้าเสมอ ระดับเอว ฝ่ามือคว่ำ ข้อมือขวากับข้อมือซ้าย แล้วโบกผ่านลำตัวไขว้กันตรงหน้า 3 ครั้ง

ให้นายหมู่ลูกเสือหมู่แรกยืนในแนวด้านซ้ายของผู้เรียกห่างจากผู้เรียกพอสมควร ลูกหมู่อื่นต่อ ๆ กันไปทางซ้ายมือของนายหมู่ เว้นระยะเคียง 1 ช่วงศอก (มือเท้าสะโพก) สับัดหน้าไปทางขวารอคำสั่ง “นิ่ง”

หมู่ที่ 2 และหมู่อื่น ๆ เข้าแถวต่อจากด้านซ้ายของหมู่แรก ตามลำดับ เว้นระยะระหว่างหมู่ 1 ช่วงศอก รองนายหมู่สุดท้าย จะยืนตรงด้านขวาของผู้เรียก ในแนวเดียวกันกับนายหมู่แรก จัดแถวให้เป็นครึ่งวงกลม ยกมือซ้ายขึ้นทาบสะโพก สับัดหน้าไปทางขวา

การจัดแถว เมื่อได้ยินคำสั่งว่า “นิ่ง” ให้ลูกเสือทุกคนลดแขนลงพร้อมกับสับัดหน้ากลับมาอยู่ในท่าตรง

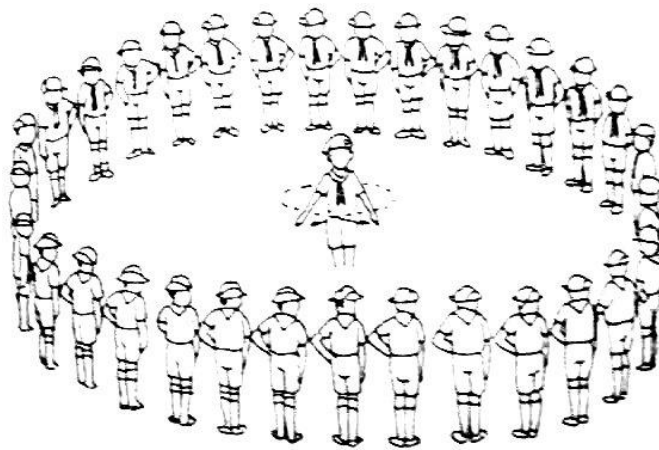

แฉกรูปครึ่งวงกลม

6. แถวรูปวงกลม

การเรียกแถวแบบผู้เรียกยืนอยู่ที่จุดศูนย์กลาง

เมื่อได้ยินเสียงเรียก “กอง” และเห็นผู้เรียกยืนในท่าตรง เขยียดแขน ทั้งสองข้างไปข้างหน้า อยู่ในระดับเอว ฝ่ามือแบคว่ำไขว้กัน ข้อมือขวาทับข้อมือซ้าย แล้วโบกผ่านลำตัวจากด้านหน้าไปประสานกันที่ด้านหลัง โดยแบฝ่ามือทั้งสองหงายขึ้นหลังจากมือขวาทับมือซ้าย (โบกผ่านลำตัว 3 ครั้ง)

การเรียกแถวแบบผู้เรียกยืนอยู่ที่จุดศูนย์กลาง

การผูกเงื่อน

วัตถุประสงค์

1. ลูกเสือบอกประเภทของเชือกและเลือกใช้เชือกได้เหมาะสมกับงาน
2. ลูกเสือบอกประเภทของเงื่อนและประโยชน์ของเงื่อนได้
3. ลูกเสือสามารถผูกเงื่อนที่จำเป็นในชีวิตประจำวันได้

1. เงื่อนพิรอด

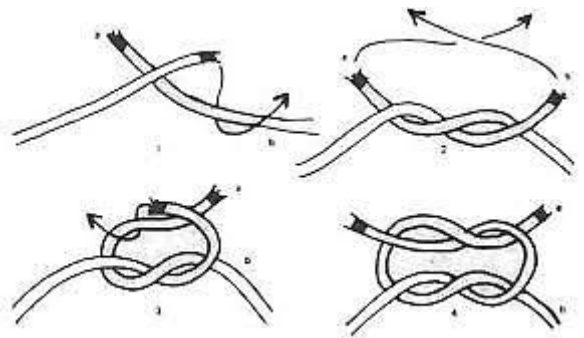
เงื่อนพิรอด เป็นเงื่อนที่ผูกแล้วดึงไม่หลุด แต่แก้ออกง่าย

➤ ประโยชน์

- ใช้ต่อปลายเชือกเล็ก 2 เส้นที่มีขนาดเท่ากัน
- ใช้ผูกโบหรือผูกปลายผ้าพันแผลหรือผูกเชือกกรองเท้า
- ใช้ผูกห่อของ

➤ วิธีผูกเงื่อนพิรอด

1. นำปลายเชือก 2 เส้นที่มีขนาดเท่ากัน วางปลายเชือกเส้นที่ 1 ทับปลายเชือกเส้นที่ 2
2. พันปลายเชือกเส้นที่ 1 ลอดปลายเชือกเส้นที่ 2
3. นำปลายเชือกเส้นที่ 1 ที่พันลวดขึ้นมา ทับปลายเชือกเส้นที่ 2 ที่รองรับ
4. นำปลายเชือกเส้นที่ 1 พันลวดขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง แล้วดึงปลายเชือกทั้งสองให้แน่น

2. เงื่อนขัดสมาธิ

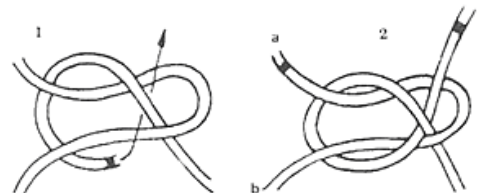
เงื่อนขัดสมาธิ เป็นเงื่อนที่ใช้ผูกกับห่วงหรือขอที่มีอยู่แล้ว

➤ ประโยชน์

- ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดไม่เท่ากัน
- ใช้ผูกเชือกกับห่วงโลหะให้ติดแน่น เช่น ใช้ผูกกับห่วงสมอเรือ

➤ วิธีผูกเงื่อนขัดสมาธิ

1. งอปลายเชือกเส้นใหญ่เป็นบ่วง
2. สอดปลายเชือกเส้นเล็กเข้าใต้บ่วง และพาดทับบ่วงตอนบน
3. สอดปลายเชือกเส้นเล็กลอดล่างบ่วง
4. นำปลายเชือกเส้นเล็กทับบ่วงตอนล่าง แล้วสอดใต้ตัวเชือกเส้นเล็กวางทับขัดกับบ่วงตอนบน
5. ดึงตัวเชือกเส้นเล็กให้แน่น

3. เงื่อนบ่วงสายธนู

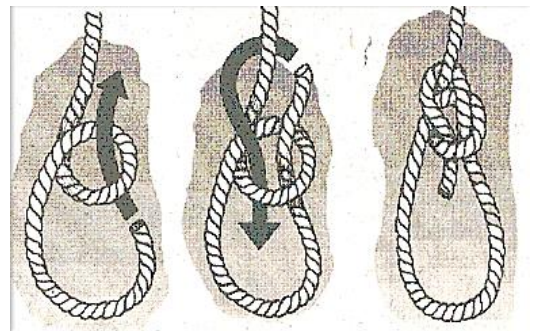
เงื่อนบ่วงสายธนู เป็นเงื่อนที่ใช้ทำเป็นบ่วงที่มีขนาดที่ไม่เลื่อนไม่หลุด

➤ ประโยชน์

- ทำบ่วงคล้องกับเสาหลักหรือวัตถุ เช่น ผูกเรือ แพไว้กับหลัก ทำให้เรือ แพ ขึ้น – ลงตามน้ำได้
- ทำบ่วงคล้องเสาหลัก เพื่อผูกมัดสัตว์เลี้ยง เช่น วัว ควาย เพื่อให้สัตว์เดินหมุนได้รอบ ๆ เสาหลัก เชือกจะไม่พันรัดคอสัตว์
- ใช้ทำบ่วงให้คนนั่ง เพื่อหย่อนคนลงสู่ที่ต่ำหรือดึงขึ้นที่สูง
- ใช้คล้องคันธนู เพื่อโยงคันธนู
- ใช้ทำบ่วงต่อเชือกเพื่อการลากโยงของหนัก ๆ หรือทำบ่วงบาศ
- ใช้ผูกปลายเชือก ผูกถังตั้งถังนอน

➤ วิธีผูกเงื่อนบ่วงสายธนู

1. ขดเชือกให้เป็นบ่วงคล้ายเลข 6
2. จับปลายเชือกสอดเข้าไปในบ่วง (สอดจากทางด้านล่าง)
3. จับปลายเชือกอ้อมหลัง ตัวเลข 6 แล้ววกสอดปลายลงในบ่วงตัวเลข 6 ดึงเชือกให้แน่น

4. เงื่อนกระหวัดไม้

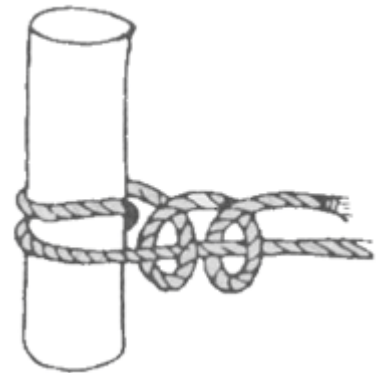
เงื่อนกระหวัดไม้ เป็นเงื่อนที่มีความมั่นคง ผูกง่าย แก้ง่าย

➤ ประโยชน์

- ใช้ผูกเรือหรือผูกสัตว์ไว้กับหลักหรือเสา

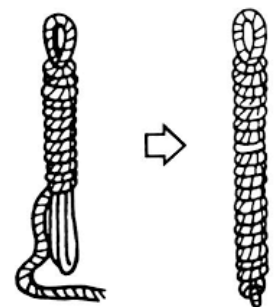
➤ วิธีผูกเงื่อนกระหวัดไม้

1. เอาปลายเชือกข้างหนึ่งพันหลักหรือเสา 2 รอบ
2. พาดปลายเชือกนั้นบนตัวเชือก แล้วสอดลงในบ่วงเป็นเปลาะแรก
3. นำปลายเชือกเส้นเดิมพาดบนตัวเชือกเหมือนข้อ 2 อีก
4. ดึงปลายเชือกให้แน่น ก็จะได้เงื่อนกระหวัดไม้ที่ต้องการ

5. การเก็บเชือก

1. แบ่งเชือกออกเป็น 2 ม้วนเท่า ๆ กัน แล้วนำเชือกครึ่งหนึ่งมาพันทบกลับไปกลับมา 3 ครั้ง
2. นำเชือกครึ่งที่เหลือมาพันรอบส่วนที่ทบไว้จนจรดปลายเชือกของส่วนที่ทบ แล้วสอดปลายเชือกเข้าในห่วง ดึงให้แน่น

อนามัย

1. ฟัน

ฟัน เป็นอวัยวะย่อยอาหารที่สำคัญอันดับแรกของระบบย่อยอาหาร ฟันมีหน้าที่บดเคี้ยวอาหารให้ละเอียด หากไม่รักษาฟันให้สะอาด อาจทำให้เกิดโรคฟันผุ เหงือกอักเสบ และเกิดแผลในช่องปากได้

ฟันคนเรามี 2 ชุด คือ

1. **ฟันน้ำนม** เป็นฟันชุดแรก มี 20 ซี่ ฟันน้ำนมจะเริ่มขึ้นเมื่ออายุประมาณ 2 ปีครึ่ง และจะเริ่มหลุดเมื่ออายุประมาณ 6 ปี ฟันน้ำนมจะหลุดหมดเมื่ออายุ 8-10 ปี
2. **ฟันแท้** เป็นฟันชุดที่สอง มี 32 ซี่ ฟันแท้จะเริ่มขึ้นมาแทนที่ฟันน้ำนมที่หลุดไปเมื่ออายุประมาณ 6-8 ปี และจะขึ้นครบ 32 ซี่ เมื่ออายุประมาณ 25 ปี ฟันแท้หากผุแล้วหักจะไม่มีฟันชุดใหม่งอกออกมาแทนที่อีก

วิธีรักษาฟันให้สะอาด

1. แปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง คือ ตื่นนอนตอนเช้าและก่อนเข้านอน
2. หลังรับประทานอาหารทุกครั้ง ควรบ้วนปากให้สะอาด
3. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อฟัน เช่น ผักสด ผลไม้ หลีกเลี่ยงอาหารที่มีรสหวานจัดหรือเปรี้ยวจัด
4. ควรแปรงฟันให้ถูกวิธี
5. ควรให้ทันตแพทย์ตรวจฟันอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

การแปรงฟันอย่างถูกวิธี

1. การแปรงฟันด้านนอก ให้วางแปรงด้านที่มีขนแนบบริเวณเหงือกและฟัน กดแปรงเบา ๆ บิดข้อมือปิดขนแปรง ถ้าแปรงฟันบนให้ปิดขนแปรงลงล่าง แต่ถ้าแปรงฟันล่างให้ปิดขนแปรงขึ้นบน ให้ทำหลาย ๆ ครั้ง
2. การแปรงฟันด้านในของฟันบน ให้หงายแปรงขึ้น สอดแปรงในช่องปากด้านเพดานบน ด้านข้างของแปรงแนบฟันบนด้านใน กดแปรงเบา ๆ และบิดข้อมือให้ขนแปรงปิดลงล่างผ่านซอกฟัน ให้ทำหลาย ๆ ครั้ง
3. การแปรงฟันด้านในของฟันล่าง ให้คว่ำแปรงลง โดยให้ด้านข้างของแปรงแนบฟันล่างด้านนอก กดแปรงเบา ๆ และบิดข้อมือให้ขนแปรงปิดขึ้นผ่านซอกฟัน ให้ทำหลาย ๆ ครั้ง
4. การแปรงฟันด้านบดเคี้ยวของฟันบนและฟันล่าง ให้ขนแปรงแตะฟันด้านบดเคี้ยว แปรงเข้า-ออกเบา ๆ ทำหลาย ๆ ครั้ง เมื่อแปรงฟันเสร็จแล้วควรบ้วนปากให้สะอาด

2. มือ

มือ เป็นอวัยวะสำคัญของร่างกาย ใช้สำหรับหยิบจับและสัมผัสสิ่งต่าง ๆ มือที่สกปรกจะเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคเข้าสู่ปาก และอาจแพร่เชื้อโรคจากผู้ป่วยไปยังผู้อื่นโดยการสัมผัส ดังนั้น เราควรรักษามือให้สะอาดอยู่เสมอ

วิธีรักษามือให้สะอาด

1. ล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากเข้าห้องน้ำห้องส้วมทุกครั้ง
2. ล้างมือด้วยสบู่ และล้างออกด้วยน้ำสะอาดเช็ดมือให้แห้ง
3. ไม่อมหรือดูดเลียนิ้วมือ เพราะอาจนำเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้

3. เท้า

เท้า เป็นอวัยวะสำคัญที่ใช้สำหรับยืนและเดิน เท้าอาจสกปรกและได้รับอันตรายได้ง่าย ดังนั้น เราควรระมัดระวังและรักษาเท้าให้สะอาดอยู่เสมอ

วิธีล้างเท้าให้สะอาด

1. ล้างเท้าให้สะอาดและเช็ดให้แห้งเสมอ
2. ควรสวมรองเท้าทุกครั้งที่ยอกจากบ้าน
3. ควรสวมรองเท้าที่สะอาดและมีขนาดพอดีกับเท้า ไม่คับหรือหลวมเกินไป
4. ควรสวมถุงเท้าและรองเท้าน้ำที่แห้ง ไม่เปียกชื้น

4. เล็บ

เล็บ เป็นส่วนที่มีลักษณะแข็ง มีหน้าที่ป้องกันปลายนิ้วมือและนิ้วเท้าไม่ให้ได้รับอันตราย เล็บที่ไว้วาง ๆ อาจเป็นแหล่งสะสมสิ่งสกปรกและเชื้อโรค ดังนั้น เราควรระมัดระวังรักษาเล็บมือเล็บเท้าให้สะอาดอยู่เสมอ

วิธีรักษาเล็บให้สะอาด

1. ควรใช้กรรไกรที่ใช้สำหรับตัดเล็บโดยเฉพาะ
2. ตัดเล็บให้สั้นประมาณสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และหมั่นทำความสะอาดเล็บ
3. ไม่กัดหรือแทะเล็บเล่น เพราะเล็บอาจฉีก ทำให้เกิดอาการอักเสบได้
4. ไม่ใช้เล็บเกาผิวหนังที่สกปรกหรือเป็นแผล เพราะอาจเป็นการแพร่เชื้อโรคได้
5. ถ้าเล็บอักเสบ ควรรีบไปพบแพทย์

การปฐมพยาบาล

การปฐมพยาบาล หมายถึง การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้เจ็บป่วย

การปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือ อาจเกิดอุบัติเหตุทำให้เกิดบาดเจ็บเล็กน้อย เช่น แผลถลอก ของมีคมบาด ของแหลมทิ่มตำ ดังนั้น ลูกเสือควรรู้วิธีปฐมพยาบาลเพื่อจะได้ช่วยเหลือตนเองและเพื่อนได้

แผลถลอก

1. ล้างแผลด้วยน้ำสุกและสบู่ เอากรวดดินที่มีอยู่ในแผลออกให้หมด
2. เช็ดรอบแผลด้วยแอลกอฮอล์
3. ทาแผลด้วยทิงเจอร์ไส่แผลสด
4. ไม่ต้องปิดแผล

ของมีคมบาด

1. บีบให้เลือดชะเอาสิ่งสกปรกออกมา
2. ถ้ามีผู้มองหรือสกปรก ให้ล้างด้วยน้ำสุกกับสบู่
3. ห้ามเลือดที่ไหลออกมาให้หยุดเสียก่อน โดยใช้สำลี หรือผ้าพันแผลซ้อนกันให้ขนาดทับลงบนแผล
4. ทำความสะอาดแผลด้วยแอลกอฮอล์หรือยาล้างแผล พยายามอย่าให้แผลถูกน้ำ
5. ใส่ทิงเจอร์ไส่แผลสด แล้วพันรัดให้ขอบแผลชิดกัน

ของแหลมทิ่มตำ

1. ล้างเอาเศษดินออกให้หมด
2. ใช้น้ำยาไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์ชะล้าง แล้วทำความสะอาดแผลอีกครั้ง
3. ปิดแผล และห้ามแผลถูกน้ำ
4. ไปหาหมอเพื่อพิจารณาฉีดยาป้องกันบาดทะยักและใช้ยาปฏิชีวนะ

เลือดกำเดาออก

เลือดกำเดา คือ เลือดที่ไหลออกทางจมูก เนื่องจากเส้นเลือดฝอยเส้นเล็ก ๆ ในช่องจมูกแตก ซึ่งอาจเกิดจากอุบัติเหตุ เช่น จมูกไปชนกับศีรษะเพื่อน หกล้มจมูกไปกระแทกพื้น เป็นต้น หรือเกิดจากความผิดปกติบางอย่างภายในร่างกายก็ได้ ผู้ที่มีเลือดกำเดาออก เลือดมักจะไหลออกทางรูจมูกเพียงข้างเดียว หรือบางครั้งเลือดอาจจะไหลจากรูจมูกทั้งสองข้างก็ได้

การปฐมพยาบาลเมื่อมีเลือดกำเดาออก

1. ให้ผู้ป่วยยืนหรือนั่งก้มหน้าเล็กน้อย เพื่อป้องกันไม่ให้เลือดไหลลงคอ
2. ใช้มือกดตรงปีกจมูกทั้งสองข้างประมาณ 5 นาที โดยบอกให้ผู้ป่วยหายใจทางปาก
3. ใช้น้ำแข็งหรือผ้าชุบน้ำเย็นวางบนหน้าผาก สันจมูก จนกระทั่งเลือดหยุดไหล
4. ถ้าเลือดยังไม่หยุดไหล ควรขอความช่วยเหลือจากผู้ใกล้ชิดหรือแจ้งให้ผู้ใหญ่ทราบ เพื่อจะได้ช่วยเหลือได้ถูกต้องก่อนเหตุการณ์จะรุนแรงมากขึ้น

การขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่เมื่อมีเลือดกำเดาออก

ถ้าลูกเสือมีอาการเลือดกำเดาออก หรือประสบกับผู้ป่วยที่มีอาการเช่นนี้ ลูกเสือควรให้การช่วยกันปฐมพยาบาลผู้ป่วยอย่างถูกวิธี แล้วแจ้งให้ผู้ใหญ่ทราบอย่างรวดเร็ว โดยแจ้งให้ทราบถึงสาเหตุความรุนแรง อาการ เพื่อผู้ใหญจะได้แนะนำให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาอย่างถูกต้อง เพราะอาจจะมีอาการอื่น ๆ แทรกซ้อนเกิดขึ้นได้ภายหลัง

การปฐมพยาบาลเมื่อถูกแมลงกัดต่อย

เมื่อถูกเสือบเห็นหรือถูกแมลงมีพิษกัดหรือต่อย แมลงเหล่านั้นจะปล่อยเหล็กในและพิษที่ติดกับเข็มฝังเข้าไปในเนื้อคน ทำให้เกิดอาการเจ็บปวดบริเวณที่ถูกกัดหรือต่อย บางคนอาจหมดสติหรือเสียชีวิตได้ถ้ามีอาการแพ้มาก ๆ

ลักษณะอาการ

1. เจ็บปวดบริเวณที่ถูกกัดหรือต่อย
2. ปวด บวม แดงตรงบริเวณนั้น
3. ถ้าแพ้พิษอาจมีอาการปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน หรือมีอาการมากกว่านี้

การปฐมพยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

1. ใช้กุญแจที่มีรูหรือปลายปากกาวางครอบบาดแผลแล้วกดแรง ๆ เพื่อให้เลือดไหลพาเอาพิษออกมาและเอาปากคีบดึงเหล็กในออก
2. ใช้แอมโมเนียหรือโซดาไบคาร์บอเนตหรือน้ำเกลือ หรือน้ำปูนใสหรือด่างทับทิมหรือทิงเจอร์ไอโอดีนทาบริเวณแผลให้ทั่ว
3. ใช้น้ำแข็งประคบตรงบริเวณแผลจะช่วยบรรเทาอาการปวดได้
4. ถ้าอาการปวดยังไม่ลดลง ควรนำส่งหมอ

การปฐมพยาบาลเมื่อถูกไฟไหม้น้ำร้อนลวก

เมื่อถูกไฟไหม้หรือน้ำร้อนลวก ผู้ได้รับอุบัติเหตุจะมีอาการเจ็บปวดมาก เนื่องจากผิวหนังถูกทำลายลึกลงไปเป็นบริเวณกว้าง จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือโดยทันที กรณีเป็นมากอาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้โดยเฉพาะผิวหนังที่ถูกไฟไหม้

ลักษณะอาการ

1. บาดแผลจะมีรอยไหม้เกรียมหรือพองบริเวณผิวหนัง
2. มีอาการปวดแสบ ปวดร้อนบริเวณผิวหนังที่เป็นแผลและโดยรอบ ถ้าเป็นบริเวณกว้างผู้ป่วยอาจหมดสติ

การปฐมพยาบาลควรปฏิบัติดังนี้

1. ให้ทาขี้ผึ้ง วาสลินบริสุทธิ์ หรือน้ำมันพืชทาที่บาดแผลแล้วปิดด้วยผ้าพันแผล หรือ
2. ถ้ามียาแก้ไฟไหม้ น้ำร้อนลวกก็ให้ใช้นั้นทาบริเวณแผลให้ทั่ว แล้วจึงพันแผล
3. ให้รีบนำส่งหมอ

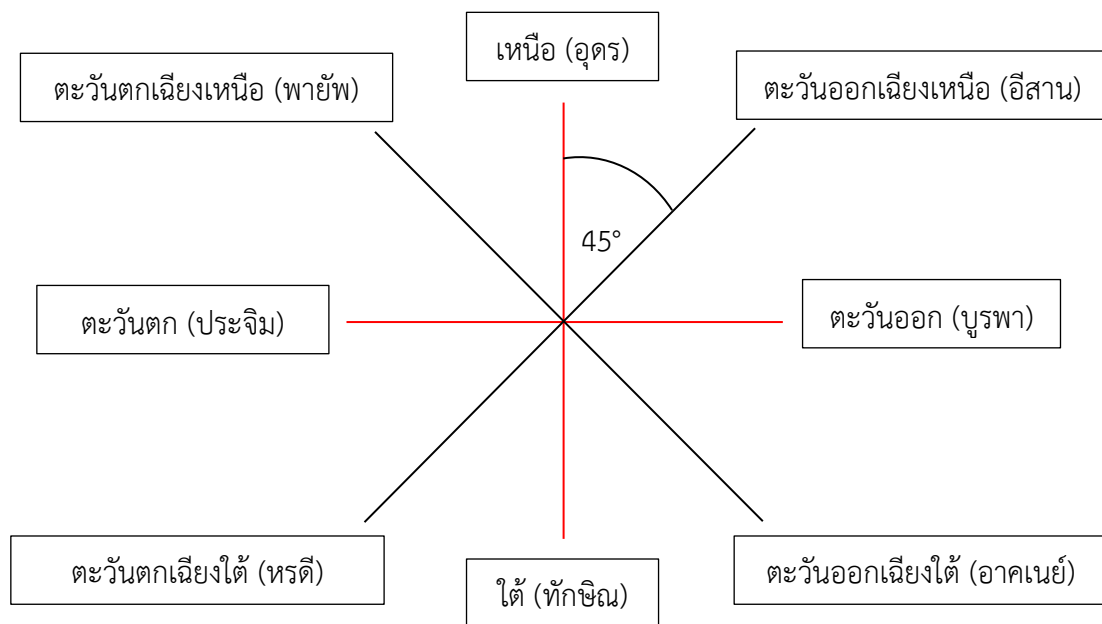
การหาทิศ

ทิศมีความสำคัญต่อลูกเสือทุกคน เพราะในการเดินทางไกลนอกจากจะต้องไปตามเส้นทางที่กำหนดให้แล้ว บางครั้งลูกเสือจะต้องเดินตามแผนที่ที่ผู้กำกับกำหนดให้โดยอาศัยทิศและระยะทางเป็นตัวกำหนด ดังนั้นลูกเสือจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ทิศ

ทิศที่สำคัญมี 4 ทิศ คือ

1. ทิศเหนือ
2. ทิศใต้
3. ทิศตะวันออก
4. ทิศตะวันตก

แต่ละทิศยังแบ่งครึ่งออกดังนี้

ทิศทั้ง 8 ทิศ อาจบอกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ บอกเป็นทิศและเป็นองศา เช่น

1. ทิศเหนือ	0° หรือ 360°	อุดร = N
2. ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ	45°	อีสาน = NE
3. ทิศตะวันออก	90°	บูรพา = E
4. ทิศตะวันออกเฉียงใต้	135°	ภาคเนย์ = SE
5. ทิศใต้	180°	ทักษิณ = S
6. ทิศตะวันตกเฉียงใต้	225°	หรดี = SW
7. ทิศตะวันตก	270°	ประจิม = W
8. ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ	315°	พายัพ = NW

การหาทิศด้วยวิธีการธรรมชาติ

เมื่อเราทราบว่าทิศมีความสำคัญอย่างไรกับลูกเสือก็ทราบแล้วว่าทิศสำคัญมีกี่ทิศ ขึ้นต่อไปก็คือ ลูกเสือจะทราบด้วยตัวเองอย่างไรว่าทิศไหนคือทิศตะวันออกและทิศอื่น ๆ วิธีการที่จะทราบได้ก็คือ

1. สังเกตจากดวงอาทิตย์

ดวงอาทิตย์จะขึ้นทางทิศตะวันออกและจะตกทางทิศตะวันตกเสมอ ถ้าอยากทราบทิศอื่น ๆ ให้ลูกเสือนั่งกางแขนหันหน้าไปทางที่ดวงอาทิตย์ขึ้น ข้างหน้าจะเป็นทิศตะวันออก ด้านหลังจะเป็นทิศตะวันตก ด้านซ้ายมือเป็นทิศเหนือ และด้านขวามือจะเป็นทิศใต้

2. สังเกตจากพระอุโบสถ

พระอุโบสถในพระพุทธศาสนาทุกแห่งจะหันหน้าไปทางทิศตะวันออกรวมทั้งประธานที่อยู่ในอุโบสถด้วย เมื่อทราบทิศตะวันออกแล้ว การหาทิศอื่นก็สามารถหาได้ดังที่ลูกเสือทราบแล้ว

เข็มทิศ

เข็มทิศเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการหาแนวทิศเหนือ มีขนาดเล็กกะทัดรัดเหมาะสำหรับพกติดตัว ตามปกติปลายเข็มทิศด้านที่เป็นลูกศร (บางชนิดปลายเข็มด้านหนึ่งจะเป็นสีดำเพื่อสะดวกต่อการดู) จะชี้ไปทางทิศเหนือเสมอ ด้านตรงข้ามจะเป็นทิศใต้

วิธีอ่านเข็มทิศ ให้วางเข็มทิศในแนวราบก่อนที่ปรับทิศ เมื่อเข็มหยุดนิ่งปลายลูกศรหรือปลายเข็มที่เป็นสีชี้ไปทางทิศใดก็ค่อยจับตัวเรือนของเข็มทิศเลื่อนไปจนกว่าปลายลูกศรจะชี้ไปที่เครื่องหมาย N แสดงว่าตรงทิศเหนือแล้ว ให้ลูกเสือนั่งหันหน้าไปทางทิศเหนือ กางแขนเหยียดตรงไปทางข้างทั้ง 2 ด้าน ทางขวามือจะเป็นทิศตะวันออก ซ้ายมือจะเป็นทิศตะวันตก ด้านหลังเป็นทิศใต้

ประโยชน์ของเข็มทิศสำหรับลูกเสือ

1. ฝึกการหาทิศ
2. ใช้ประกอบในการเดินทางไกล
3. ใช้ประกอบในการศึกษาแผนที่

การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

อุบัติเหตุ คือ เหตุการณ์หรืออันตรายที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดคิดมาก่อน เมื่อมีการบาดเจ็บเกิดขึ้น ถ้าเป็นบาดเจ็บขนาดเล็ก ลูกเสือสามารถช่วยเหลือปฐมพยาบาลได้ แต่ถ้าเป็นบาดเจ็บขนาดใหญ่ หรือเป็นอันตรายซึ่งเกินความสามารถของลูกเสือแล้ว จะต้องรีบขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ เพื่อขอคำแนะนำและนำส่งหมอทันที

วิธีขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่เมื่อเกิดอุบัติเหตุ

1. ให้รีบขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ที่อยู่ใกล้ที่สุด
2. บอกเหตุการณ์หรือสิ่งที่ต้องการขอความช่วยเหลือ เช่น เกิดอะไรขึ้น เหตุเกิดที่ไหน ผู้บาดเจ็บมีสภาพอย่างไร และต้องการให้ช่วยเหลืออย่างไร
3. ถ้าไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ได้ด้วยตนเอง ให้บอกเพื่อนหรือผู้พบเห็น แจ้งให้ผู้ใหญ่ทราบเพื่อขอความช่วยเหลือทันที

การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

เหตุฉุกเฉิน เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาโดยไม่คาดหมายหรือทราบได้ก่อนล่วงหน้า เหตุฉุกเฉินอาจเกิดจากสาเหตุ ดังนี้

1. ภัยธรรมชาติ
2. ความประมาท
3. ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์
4. การขาดความชำนาญ
5. การเจ็บป่วยกะทันหัน
6. สภาพแวดล้อมไม่ดี
7. สิ่งของเครื่องใช้ชำรุด

เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน ลูกเสือต้องรีบส่งข่าวเพื่อขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ทราบโดยเร็วที่สุด เพื่อจะให้ความช่วยเหลือได้ทัน

การขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

1. เหตุด่วนหรือเหตุร้ายแรง เช่น การทำร้ายร่างกาย การปล้นทรัพย์ การเกิดอุบัติเหตุ ควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่อยู่ใกล้ที่สุดทราบ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำรวจ ทหาร เป็นต้น
2. เมื่อมีเหตุการณ์เกี่ยวกับอุบัติเหตุ เช่น ไฟไหม้ แก๊สพิษรั่ว ควรแจ้งเทศบาล สุขาภิบาล สถานีดับเพลิง สถานีตำรวจ เป็นต้น
3. เหตุฉุกเฉินที่ต้องใช้รถพยาบาลในการนำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล ควรแจ้งโรงพยาบาล สถานีอนามัย หรือขอความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้เคียงที่มียานพาหนะสามารถนำผู้ป่วยหรือผู้บาดเจ็บส่งไปรับการรักษาพยาบาลได้อย่างรวดเร็ว

ธงและประเทศต่าง ๆ

ธง หมายถึง ผืนผ้าหรือกระดาษที่ทำเป็นเครื่องหมายมีรูปและสีต่าง ๆ กัน เป็นเครื่องหมายบอกหมู่เหล่าหรือเครื่องหมายบอกชาติ

ธงชาติไทย

ธงชาติไทย เป็นเครื่องหมายแสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติไทยที่ดำรงไว้ซึ่งความเป็นเอกราช และเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวรวมจิตใจของคนในชาติ เป็นสัญลักษณ์แห่งความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ลักษณะและส่วนประกอบของธงชาติไทย

ธงชาติไทย มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 2 ส่วน ยาว 3 ส่วน ด้านกว้างแบ่งเป็น 6 ส่วนเท่า ๆ กัน ประกอบด้วย

สีแดง	อยู่ด้านนอกข้างละ 1 ส่วน
สีขาว	อยู่ถัดจากสีแดงเข้ามาด้านละ 1 ส่วน
สีน้ำเงิน	อยู่ตรงกลาง 2 ส่วน

ความหมายของธงชาติไทย

ธงชาติไทย ประกอบด้วยสี 3 สี คือ

สีแดง หมายถึง ชาติ คือเป็นสีของเลือด ซึ่งบรรพบุรุษได้เสียสละชีวิตเพื่อรักษาชาติไว้ให้คงอยู่จนทุกวันนี้

สีขาว หมายถึง ศาสนา คือเป็นสีของความบริสุทธิ์ เป็นหลักยึดมั่นในการทำ ความดีและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

สีน้ำเงิน หมายถึง พระมหากษัตริย์ ผู้เป็นองค์ประมุขของประเทศ ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนไทยทั้งชาติ

ประวัติธงชาติไทย

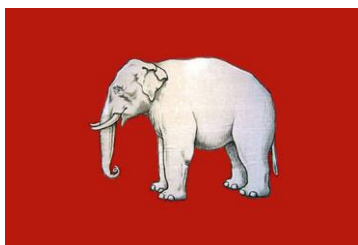
ในสมัยโบราณ เมื่อจัดกองทัพไปทำสงครามจะใช้ธงสีต่าง ๆ เป็นเครื่องหมายประจำกองทัพละสี ต่อมาเมื่อได้มีการติดต่อส่งเรือไปค้าขายต่างประเทศทางตะวันตกในสมัยกรุงศรีอยุธยา เรือสินค้าของไทยใช้ธงแดงเป็นเครื่องหมาย

สมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ใช้ธงแดงสำหรับเรือกำปั่นหลวง ซึ่งไปค้าขายที่สิงคโปร์ และมาเก๊า

ต่อมา ได้โปรดให้เปลี่ยนเป็นธงสี่เหลี่ยมผืนผ้าพื้นสีแดง มีรูปช้างสีขาว (ช้างเผือก) อยู่ตรงกลางและมีกนกจักรสีขาวล้อมรอบข้าง โดยทรงใช้เป็นธงประจำเรือหลวง

สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ทรงโปรดเกล้าฯ ให้เอากนกจักรสีขาวออกคงไว้แต่รูปช้างเผือกอยู่กลางธงแดง และให้ถือว่าเป็นธงประจำชาติไทย

สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนเป็นธงไตรรงค์เมื่อพ.ศ. 2460 และใช้เป็นธงชาติไทยมาจนถึงปัจจุบัน

วิธีปฏิบัติต่อธงชาติ

1. ทำความเคารพทุกครั้งที่มีการชักธงชาติขึ้นหรือลง และระมัดระวังอย่าให้ธงถูกพื้น
2. ควรพับธงชาติใส่พานเก็บไว้ในที่อันสมควร
3. ควรรักษาธงชาติให้อยู่ในสภาพใหม่ เพื่อความเป็นสง่าและสมเกียรติ
4. ไม่นำธงชาติไปใช้ในทางที่ไม่สมควร เช่น เช็ดพื้น
5. ไม่ใช้สีธงชาติทำเครื่องนุ่งห่ม หรือเครื่องอาภรณ์
6. ไม่เหยียบย่ำทำลาย หรือทำเครื่องหมายใด ๆ บนผืนธงชาติ

วิธีชักธงชาติขึ้นสู่ยอดเสา

1. ผู้ที่จะชักธงชาติ 2 คน ทำความเคารพพร้อมกัน คนทางขวามือเดินหน้า 2 ก้าว ยืนเท้าชิดแก้มเชือกที่ผูกเสาธง แล้วถอยหลังกลับมาที่เดิม แยกธงเส้นที่จะชักขึ้นไปให้คนทางซ้ายมือถือไว้ สำหรับเส้นเชือกที่ผูกธงชาติให้คนทางขวามือถือไว้ อย่าให้เส้นเชือกหย่อน เสร็จแล้วยืนเตรียมพร้อม
2. เมื่อเริ่มร้องหรือบรรเลงเพลงชาติ ให้คนทางซ้ายมือค่อย ๆ สาวเชือกให้ธงขึ้นสู่ยอดเสาช้า ๆ ส่วนคนทางขวามือคอยเชือกให้ตึงเสมอกัน ผู้ชักธงจะต้องกระยะว่าพอเพลงชาติจบ ให้ธงถึงยอดเสาพอดี นอกจากนี้ ธงที่อยู่ยอดเสาต้องปลิวสะบัด อย่าให้ม้วนติดกับยอดเสา
3. เสร็จแล้วคนทางขวามือคลายเชือกเข้าไปผูกที่เสาให้เรียบร้อย
4. ผู้ชักธงทั้งสองทำความเคารพพร้อมกันอีกครั้ง

กรณีที่มีการลดธงชาติลงครึ่งเสา ให้ชักธงถึงยอดเสาก่อนแล้วจึงลดลงมาครึ่งเสา และเมื่อจะชักธงลงก็ให้ชักธงขึ้นสู่ยอดเสาก่อนแล้วจึงชักธงลง

เพลงชาติ

ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย
เป็นประชารัฐ ไผทของไทยทุกส่วน
อยู่ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวล
ด้วยไทยล้วนหมายรักสามัคคี
ไทยนี้รักสงบ แต่ถึงรบไม่ขลาด
เอกราชจะไม่ให้ใครข่มขี่
สละเลือดทุกหยาดเป็นชาติพลี
เถลิงประเทศชาติไทยทวีมีชัย ชโย

ในขณะที่มีการบรรเลงเพลงชาติ ทุกคนต้องยืนตรงทำความเคารพ สำหรับลูกเสือที่อยู่ในเครื่องแบบจะสวมหมวกหรือไม่สวมหมวกก็ตาม ถ้าอยู่ในแถวให้ยืนตรง ถ้าอยู่นอกแถวให้ยืนตรงและทำวันทยหัตถ์ เมื่อจบเพลงแล้วจึงลดมือลง

ธงคณะลูกเสือโลก

ธงคณะลูกเสือโลกเป็นสัญลักษณ์แทนสมาชิกของคณะลูกเสือโลก เริ่มใช้ในประเทศอังกฤษเป็นครั้งแรก

ลักษณะและส่วนประกอบของธงคณะลูกเสือโลก

ธงคณะลูกเสือโลก มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 2 ส่วน ยาว 3 ส่วน พื้นธงสีม่วง มีเครื่องหมายเฟลอร์เดอลีส์สีขาวอยู่ตรงกลาง ที่แฉกข้างทั้งสองมีดาว 5 แฉกอยู่ข้างละ 1 ดวง ล้อมรอบด้วยเชือกสีขาวผูกเป็นเงื่อนพิริอดอยู่ตรงกลาง

ความหมายของธงคณะลูกเสือโลก

- เครื่องหมายเฟลอร์เดอลีส์ หมายถึง คำปฏิญาณของลูกเสือ 3 ข้อ
- ดาว 5 แฉก 2 ดวง หมายถึง กฎของลูกเสือ 10 ข้อ
- เชือกสีขาวที่ล้อมรอบและผูกเป็นเงื่อนพิริอด หมายถึง ทุกประเทศที่เป็นสมาชิก ยอมรับและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ซึ่งมีความผูกพันฉันท์พี่น้อง ดุจดั่งเงื่อนที่ผูกแน่นเป็นสายสัมพันธ์ แทนการจับมืออย่างมีมิตรภาพ
- พื้นสีม่วง เป็นสีแทนคณะลูกเสือโลก ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิกของทวีปต่าง ๆ เมื่อรวมสีกันเข้าไปแล้วเป็นสีม่วง

ธงอังกฤษ

ลักษณะและส่วนประกอบของธงชาติอังกฤษ

ธงชาติอังกฤษ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ธงสีน้ำเงินมีรูปกากบาทต่าง ๆ ใช้แทนนักบุญประจำชาติของอิงแลนด์ ไอร์แลนด์ และสกอตแลนด์ ซึ่งเรียกว่าธงประเทศสหราชอาณาจักร หรือ ธงยูเนียนแจ็ก

ความหมายของธงชาติอังกฤษ

- รูปกากบาทสีแดงบนพื้นสีขาว แทนนักบุญเซนต์ยอร์ช แห่งอิงแลนด์
- รูปกากบาทของมูมสีแดงบนพื้นสีขาว แทนนักบุญเซนต์แมดริก แห่งไอร์แลนด์
- รูปกากบาททแยงมุมสีขาวบนพื้นสีน้ำเงิน แทนนักบุญเซนต์แอนดรูว์ แห่งสกอตแลนด์

ธงชาติฟิลิปปินส์

ลักษณะและส่วนประกอบของธงชาติฟิลิปปินส์

ธงชาติฟิลิปปินส์ มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ประกอบด้วยสีน้ำเงิน ขาวและแดง

ความหมายของธงชาติฟิลิปปินส์

- สีขาวบนผืนธง หมายถึง ความเสมอภาคและภราดรภาพมีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่าอยู่ซิดริมซ้าย โดยมีด้านกว้างของธงเป็นฐาน ภายในรูปสามเหลี่ยมมีรูปดวงอาทิตย์เปล่งรัศมี 8 แฉก และดาว 3 ดวง ล้อมรอบ
- ดวงอาทิตย์ หมายถึง เสรีภาพและอิสรภาพ
- รัศมี 8 แฉก หมายถึง เขตทั้ง 8 ของประเทศฟิลิปปินส์
- ดาว 3 ดวง หมายถึง พื้นที่ 3 ส่วน ซึ่งแบ่งตามสภาพภูมิประเทศ

ส่วนที่เหลือบนผืนธง แบ่งออกเป็น 2 ส่วนเท่า ๆ กัน

- แถบบนสีน้ำเงิน หมายถึง การบำเพ็ญประโยชน์
- แถบล่างสีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและอดทน

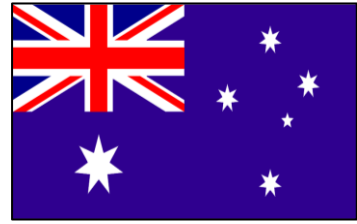
ตัวอย่างธงประเทศต่าง ๆ

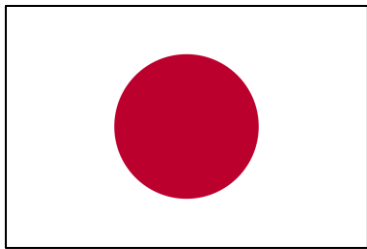
สหรัฐอเมริกา

แคนาดา

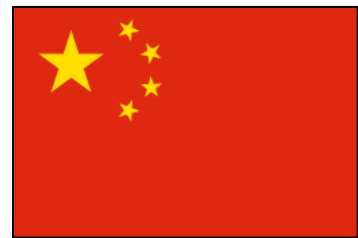
ออสเตรเลีย

ญี่ปุ่น

เนปาล

สาธารณรัฐประชาชนจีน

กิจกรรมกลางแจ้ง

การขว้างและรับลูกบอล

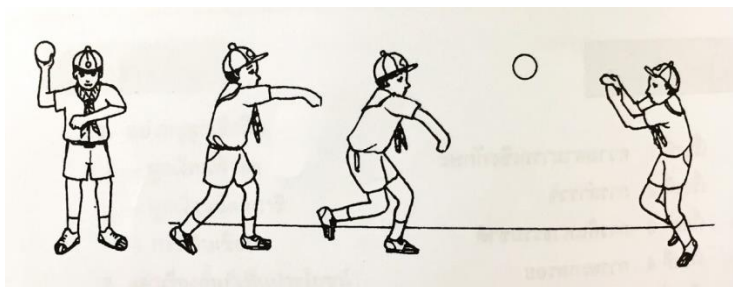
การขว้างและรับลูกบอล เป็นการฝึกทักษะความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและสายตา การฝึกขว้างและรับลูกบอล ยืนห่างกันประมาณ 5 เมตร (16 ฟุต) และควรรับให้ได้ 8 ครั้ง ในการส่ง 10 ครั้ง

วิธีฝึกหัดขว้างลูกบอล

1. ถือลูกบอลด้วยมือซ้ายหรือขวาตามถนัด
2. งอข้อศอก ยกแขนข้างที่ถือลูกบอลให้อยู่ระดับไหล่ ถอยเท้าข้างเดียวกับมือที่ถือลูกบอลไปข้างหลัง พร้อมกับเอนตัวและเหวี่ยงแขนไปข้างหลัง
3. ขว้างลูกบอลไปยังผู้รับในระดับเอวถึงไหล่ โดยส่งแรงผลักดันจากแขนและเท้าไปข้างหน้า

วิธีฝึกหัดรับลูกบอล

1. ยืนแยกเท้า ยกมือทั้งสองขึ้นสูงระดับไหล่ นิ้วมือแยกออกเล็กน้อย
2. ตาจับอยู่ที่ลูกบอลระยะที่ศอกทางที่ลูกบอลขว้างมาอยู่ในระดับมือพอดีขณะรับลูกบอล
3. เมื่อรับลูกบอลแล้วให้ผ่อนมือถอยหลังตามทิศทางของลูกบอลเพื่อป้องกันมิให้ลูกบอลกระดอนจากมือ

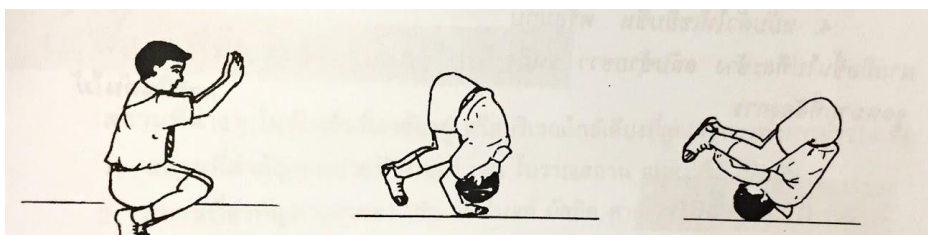

การม้วนหน้า

การม้วนหน้า เป็นการฝึกความยืดหยุ่นของร่างกาย การม้วนหน้าที่ปลอดภัยผู้ฝึกจะต้องพยายามเก็บต้นคอขณะม้วนตัว โดยมีผู้กำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

วิธีฝึกหัดม้วนหน้า

1. ยืนเท้าชิดกันแล้วนั่งลงบนส้นเท้า เขยียดแขนทั้งสองไปข้างหน้า ฝ่ามือคว่ำ
2. โน้มตัวไปข้างหน้า ให้ฝ่ามือทั้งสองแตะพื้น ยกสะโพกขึ้น เก็บต้นคอโดยก้มหน้าให้คางชิดอก
3. ขณะม้วนตัวให้ศีรษะส่วนท้ายทอยและไหล่สัมผัสพื้น โดยให้ไหล่ทั้งสองรับน้ำหนัก
4. เมื่อม้วนตัวจนกระทั่งฝ่าเท้าทั้งสองข้างสัมผัสพื้นแล้ว ให้กลับมาอยู่ในท่านั่งอย่างเดิมแล้วลุกขึ้นยืน

การกระโดดกบ

การกระโดดกบ เป็นการฝึกกำลังขาและกล้ามเนื้อทุกส่วนของร่างกาย การฝึกกระโดดกบควรกระโดดกบข้ามลูกเสือที่มีขนาดเดียวกัน

วิธีฝึกหัดกระโดดกบ

1. ให้ลูกเสือคนหนึ่งยืนก้มตัว เท้าแยกพอสมควร ก้มหลังให้ศีรษะต่ำลง มือจับขาบริเวณใต้เข่ายันไว้ ให้น้ำหนักตัวให้อยู่ตรงกลาง
2. ให้ลูกเสืออีกคนหนึ่งวิ่งกระโดดข้ามหลังโดยใช้มือทั้งสองแตะหลังเพื่อน แล้วสปริงตัวกระโดดข้าม โดยยกเท้าทั้งสองขึ้นพร้อมกันและลงสู่พื้นด้วยปลายเท้า

การไต่เชือก

การไต่เชือก ใช้สำหรับปฏิบัติกิจกรรมที่ต้องไต่ขึ้นที่สูงหรือโรยตัวลงที่ต่ำ และเชือกที่ใช้ผูกจะเป็นเชือกเส้นเดียว ซึ่งมีความเหนียวและทน

วิธีฝึกหัดไต่เชือก

1. ใช้มือทั้งสองจับเชือกในระดับสูงสุดแขน
2. ใช้ปลายเท้าเกี่ยวเชือกไว้เพื่อช่วยในการทรงตัว
3. โหนตัวขึ้น โดยใช้กำลังมือและแขนดึงลำตัวขึ้นไป สลับซ้ายขวาจนถึงจุดหมายที่ต้องการ
4. เมื่อจะไต่ลง ให้ค่อย ๆ คลายมือรูดลง โดยใช้เท้าเกาะเชือกไว้ให้แน่น ค่อย ๆ รูดลงจนถึงพื้นดิน

การกระโดดเชือก

การกระโดดเชือกในระดับนี้ ลูกเสือจะต้องกระโดดเชือกเท้าชิดกันโดยแกว่งเชือกด้วยตนเองไปข้างหน้า 15 ครั้ง และไปข้างหลัง 15 ครั้ง เป็นการเสริมสร้างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขา และความสัมพันธ์ระหว่างมือและเท้า

วิธีกระโดดเชือกเท้าชิดกัน

1. มือทั้งสองจับปลายเชือกแต่ละข้าง ให้ตรงกลางเชือกอยู่ด้านหลังสันเท้า
2. งอข้อศอก ศอกชิดลำตัวศีรษะมาข้างหน้า ให้เชือกตกกระทบห่างปลายเท้าเล็กน้อยพร้อมกันให้สปริงข้อเท้าทั้งสองขึ้น เพื่อให้เชือกผ่านใต้เท้าไปด้านหลัง
3. ศอกชิดลำตัวศีรษะมาข้างหน้า

การเดินทรงตัวบนราวไม้

การเดินทรงตัวบนราวไม้ ควรฝึกเดินบนไม้หรือกำแพงอิฐที่มีความกว้างไม่เกิน 13 เซนติเมตร หรือ 5 นิ้ว

วิธีเดินทรงตัวบนราวไม้

1. ฝึกเดินตามแนวเส้นตรงที่ขีดไว้ เดินให้ไหล่ตรง ตามองตรงแกว่งแขนตามปกติ
2. ฝึกเดินบนท่อนไม้หรือกำแพงอิฐเตี้ย ๆ เมื่อเดินได้แล้วจึงเพิ่มความสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ

การขึ้นลงบันไดที่ยกเคลื่อนที่ได้

การขึ้นหรือลงบันไดที่ยกเคลื่อนที่ได้ ควรทำด้วยความระมัดระวังบันไดที่ยกเคลื่อนที่ได้ อาจทำด้วยไม้หรือโลหะก็ได้ ใช้สำหรับปีนขึ้นที่สูง ดังนั้นบันไดควรอยู่ในสภาพแข็งแรง สามารถขึ้นและลงได้อย่างปลอดภัย

วิธีขึ้นลงบันไดที่ยกเคลื่อนที่ได้

1. วางบันไดพาดหรือพิงกับฝาผนังบ้านหรือต้นไม้ โดยให้บันไดเอียงเล็กน้อย ถ้าเป็นบันไดที่พับได้ ให้วางบนพื้นที่เรียบ แล้วกางขาบันไดออก สับขอให้เรียบร้อย
2. ใช้มือเกาะบันได ค่อย ๆ ก้าวทีละขั้นด้วยความระมัดระวัง
3. การลงบันได ให้ถอยหลังลงทีละขั้น พร้อมกับลดมือลงจับตัวราวบันได

การเลี้ยงลูกบอลอ้อมเครื่องกีดขวาง

การเลี้ยงลูกบอลอ้อมเครื่องกีดขวาง เป็นการนำลูกบอลไปพร้อมกับตัวผู้เล่น โดยการใช้เท้าบังคับให้ลูกบอลกลิ้งไปกับพื้นหลบหลีกเครื่องกีดขวาง ลูกเสือควรฝึกเลี้ยงลูกบอลด้วยเท้าอย่างรวดเร็ว อ้อมเครื่องกีดขวางอย่างน้อย 6 อย่าง ระยะทางไม่เกิน 18 เมตร

วิธีเลี้ยงลูกบอลอ้อมเครื่องกีดขวาง

1. การเลี้ยงลูกบอล สายตาจะต้องมองที่ลูกบอล พร้อมกับเขี่ยลูกบอลไปข้างหน้า ฝึกเลี้ยงลูกบอลด้วยเท้าด้านในทั้งซ้ายและขวาเขี่ยลูกเบา ๆ สลับการเลี้ยงลูกบอลด้วยหลังเท้า ใช้เท้าเขี่ยลูกไปข้างหน้า
2. การหยุดลูกบอล สายตามองดูลูกบอลขณะที่กลิ้งไปกับพื้น วางเท้าข้างใดข้างหนึ่งให้ขนานกับทิศทางของลูกบอล ใช้เท้าหยุดลูกบอลแล้วดึงเท้ากลับมาข้างหลังเล็กน้อย

3. การเลี้ยงลูกบอลอ้อมเครื่องกีดขวาง ให้ฝึกเลี้ยงลูกบอลอ้อมสิ่งของที่ตั้งไว้ในระยะห่างกันแล้วร่นให้สั้นเข้าจนสามารถเลี้ยงลูกบอลอย่างรวดเร็วอ้อมสิ่งกีดขวางได้ 6 อย่าง ในระยะทางไม่เกิน 18 เมตร

โยนบอลใส่ตะกร้า

การโยนบอลใส่ตะกร้า เป็นการฝึกทักษะการใช้กล้ามเนื้อแขน มือ การประสานกันระหว่างตาและมือ และฝึกทักษะความคล่องแคล่วของการใช้มือ โดยจะเล่นเป็นคู่ ให้ยืน 2 ฝ่าย ฝ่ายละ 1 คน ฝ่ายหนึ่งเป็นผู้โยน อีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้รับ

วิธีฝึกโยนบอลใส่ตะกร้า

1. ผู้โยนและผู้รับยืนหันหน้าเข้าหากันให้ห่างพอสมควร
2. ผู้โยนโยนลูกบอลไปข้างหน้า โดยกะระยะให้ลูกบอลลงตะกร้าที่ผู้รับรอรับลูกบอลอยู่ฝั่งตรงข้าม
3. ผู้รับ รับลูกบอลจากผู้โยนให้ลงในตะกร้า

การม้วนตัวข้ามราวไม้

การม้วนตัวข้ามราวไม้ ควรฝึกในระดับความสูงอย่างน้อยระดับเอวของผู้เล่น

วิธีม้วนตัวข้ามราวไม้

1. หายมือจับราวไม้ โน้มตัวไปข้างหน้า ให้น้ำทรวงวางพาดบนราวไม้
2. งอแขนและลำตัว ก้มศีรษะให้ชิดอก แล้วม้วนตัวไปข้างหน้าให้ศีรษะเลื่อนลงใต้ราวไม้
3. มือจับราวไม้ให้แน่น งอศอกดึงน้ำหนักตัวให้แนบชิดราวไม้ เมื่อศีรษะลอดพ้นราวไม้ แล้วค่อย ๆ เหยียดขาทรงตัวยืนขึ้น

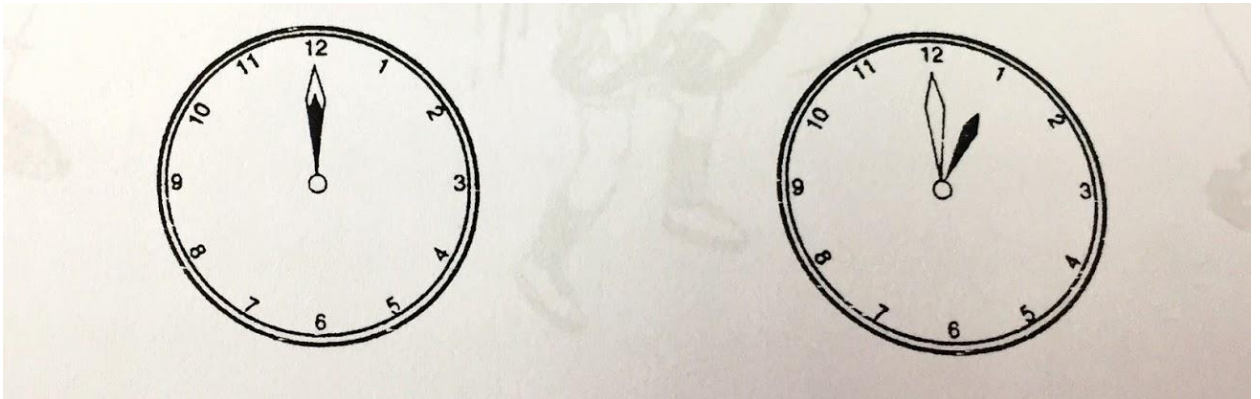
การนับเวลาตามเข็มนาฬิกา 24 ชม.

เวลามีความสำคัญต่อการปฏิบัติกิจกรรมของลูกเสือรวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิต และที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับลูกเสือเองก็คือจะต้องดูนาฬิกาให้เป็นเพื่อจะได้ปฏิบัติกิจกรรมให้ตรงเวลา การตรงต่อเวลาเป็นการแสดงถึงความมีวินัยและการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของลูกเสือ ปัจจุบันนาฬิกามีแบบมากมายหลายชนิดซึ่งสะดวกต่อการดูเวลาและการนับเวลา โดยจะมีเข็มยาว เข็มสั้น และเข็มวินาที ในที่นี้จะยังไม่พูดถึงเข็มวินาที แต่จะให้ลูกเสือได้ฝึกการดูนาฬิกาให้เป็นเสียก่อน

การนับเวลา

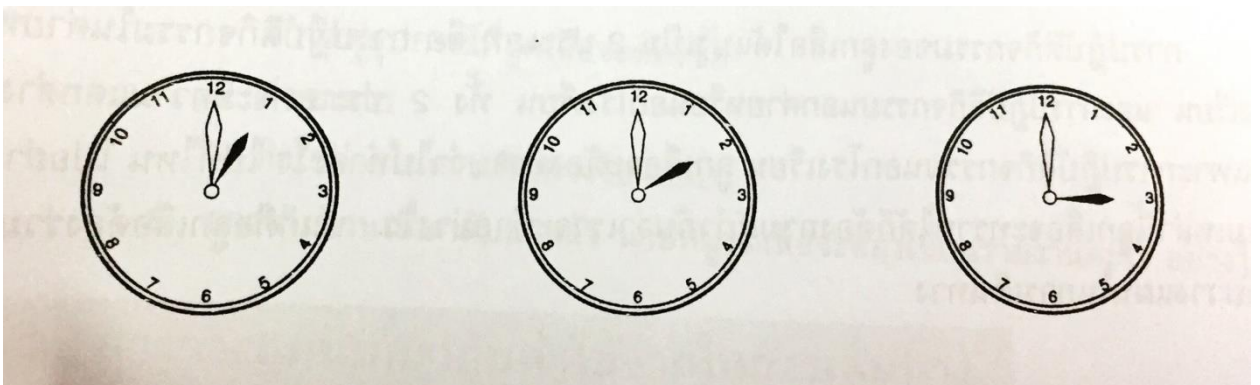
ใน	1 วัน มี	24 ชั่วโมง
	1 ชั่วโมง มี	60 นาที
	1 นาที มี	60 วินาที

หน้าปัดนาฬิกาจะมีเข็มสั้นและเข็มยาว มีเลข 1 – 12 ระหว่างเลขจะมีขีดสั้น ๆ 5 ขีด เรียกว่ามีระยะห่าง 5 นาที เข็มยาวหมุน 1 รอบ เริ่มจากเลข 12 เข็มสั้นจะหมุนตาม 1 หมายเลข

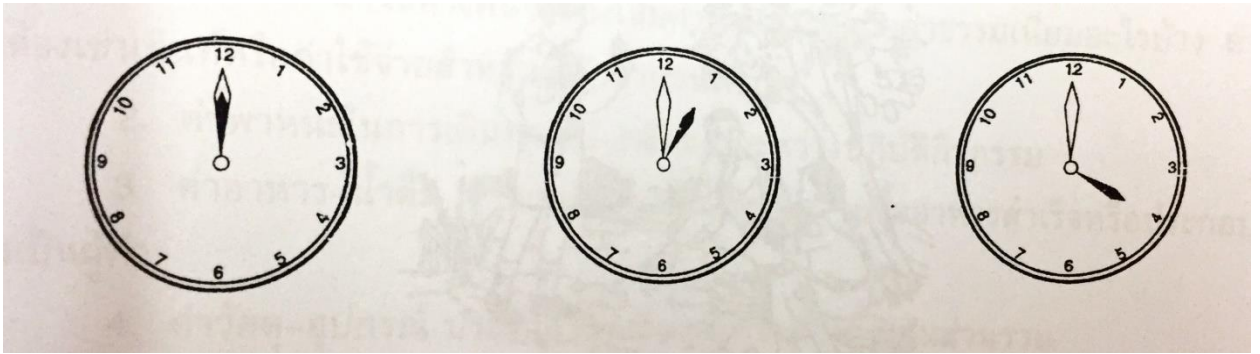

เวลากลางคืนมี 12 ชั่วโมง เวลากลางวันมี 12 ชั่วโมง รวมเวลา 1 วัน มี 24 ชั่วโมง

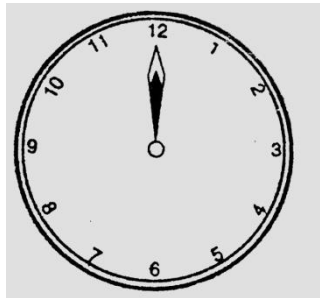
การนับเวลา 1 นาฬิกาจะเริ่มในตอนกลางคืนโดยเข็มหน้าปัดจะชี้ดังนี้

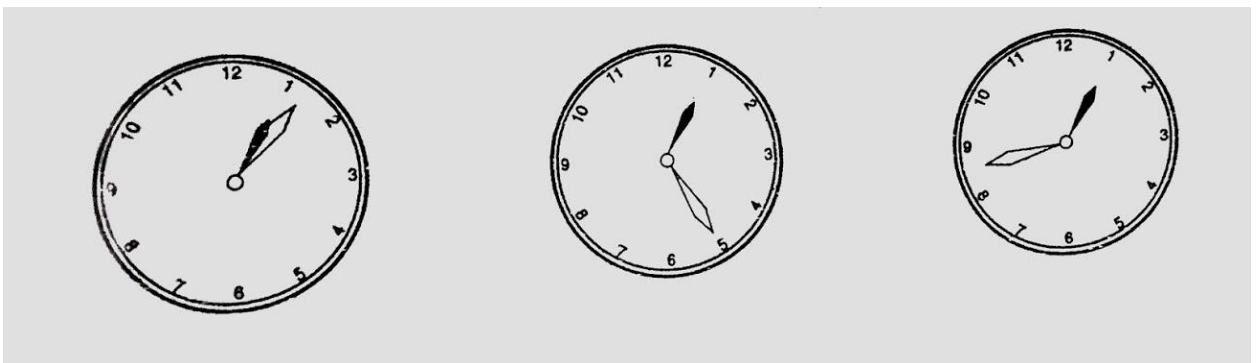
และเข็มจะหมุนไปเรื่อย ๆ เป็น 2 นาฬิกา 3 นาฬิกา 4 นาฬิกา ต่อไปจนถึง 12 นาฬิกาหรือเที่ยงวัน และเมื่อเวลาบอก 13 นาฬิกา เข็มที่หน้าปัดก็จะเหมือนกับ 1 นาฬิกาในตอนกลางคืน

เข็มสั้นและเข็มายาวจะหมุนต่อไปเรื่อย ๆ จนถึง 24 นาฬิกา และจะเริ่ม 1 นาฬิกาใหม่

การนับเวลาที่มีเศษเป็นนาที ให้ถือว่าเวลาที่ผ่านมาเป็นเวลาอะไรแล้วให้ดูที่เข็มายาวว่าผ่านเลข 12 มาถึงเลขอะไรให้นับขีดนาทีว่าผ่านมาเท่าใด เช่น

การค้นหารัศมีชาติ

ธรรมชาติ ประกอบด้วยสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ได้แก่ พืช สัตว์ หุ่นยนต์ ป่าไม้ ภูเขา แม่น้ำ ลำธาร เป็นต้น

การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติของพืชและสัตว์ของลูกเสือสำรองในระดับนี้ เป็นการเพาะเมล็ดพันธุ์พืชที่งอกง่าย และพื้นที่เป็นอาหารของสัตว์เลี้ยง

การเพาะเมล็ดพันธุ์พืชที่งอกง่าย

การเพาะเมล็ดพันธุ์พืชที่งอกง่าย เช่น เพาะถั่วงอก เป็นการนำเอาถั่วเขียวหรือถั่วเหลืองมาเพาะเพื่อนำต้นอ่อนมาประกอบอาหาร

การเพาะถั่วงอก ทำได้ง่าย ใช้เวลาน้อย ลูกเสือควรสังเกตการเจริญเติบโตของถั่วงอกและจดบันทึกไว้ การเพาะถั่วงอกปฏิบัติได้ดังนี้

1. นำกระถาง กระบะ กระป๋อง ถาด ถุงพลาสติก หรือภาชนะที่เหลือใช้อย่างใดอย่างหนึ่ง
2. ใส่ทรายหรือแกลบหนาประมาณ 1 เซนติเมตร เกลี่ยให้ทั่วปูด้วยกระดาษซับหรือสาลิ
3. นำเมล็ดถั่วเขียวมาโรยให้ทั่วภาชนะ
4. พรมน้ำให้ทั่วพอชุ่มชื้น แต่ไม่แฉะเกินไป
5. นำภาชนะที่เพาะเมล็ดถั่ววางไว้ในที่ร่มที่มีแสงรำไร
6. สังเกตการเจริญเติบโตของเมล็ดถั่ว แล้วจดบันทึกไว้ทุกวัน

พืชที่เป็นอาหารของสัตว์เลี้ยง

พืชมีอยู่มากมายหลายชนิด ทั้งที่มีประโยชน์และมีโทษ การนำพืชมาใช้เป็นอาหารสัตว์นั้น ลูกเสือจะต้องศึกษาธรรมชาติของสัตว์แต่ละประเภทว่าพืชชนิดใดเหมาะที่จะใช้เป็นอาหารของสัตว์ประเภทนั้น

พืชที่เป็นอาหารของสัตว์เลี้ยง ได้แก่ ข้าว ข้าวเปลือก ข้าวฟ่าง รำข้าว ปลายข้าว ข้าวโพด หญ้า มัน อ้อย ถั่ว ผักและผลไม้

สัตว์เลี้ยงแต่ละชนิดกินอาหารแตกต่างกัน ดังนั้น เมื่อลูกเสือทราบว่าสัตว์ที่เลี้ยงชอบกินพืชชนิดใดเป็นอาหาร ก็ควรเลือกชนิดของพืชให้ตรงกับความต้องการของสัตว์เลี้ยงด้วย เพื่อสัตว์นั้นจะได้เจริญเติบโตอย่างเต็มที่และให้ประโยชน์มากที่สุด

- **นก** ชอบกิน ข้าวเปลือก ข้าวฟ่าง ถั่ว และผลไม้ชนิดต่าง ๆ เป็นอาหาร
- **ไก่** ชอบกิน ข้าวเปลือก ปลายข้าว ข้าวโพด และถั่วชนิดต่าง ๆ เป็นอาหาร
- **เป็ด** ชอบกิน ข้าวเปลือก รำข้าว และพืชผักชนิดต่าง ๆ เป็นอาหาร
- **หมู** ชอบกิน หยอดกล้วย รำข้าว และพืชผักต่าง ๆ เป็นอาหาร
- **กระต่าย** ชอบกิน หัวผักกาดและหญ้า เป็นอาหาร
- **วัวและควาย** ชอบกินหญ้า เป็นอาหาร

คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสำรอง

คำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง

คำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง หมายถึง คำมั่นสัญญาที่ลูกเสือให้ไว้ด้วยความสุจริตใจ และตั้งใจปฏิบัติตามคำปฏิญาณด้วยความสมัครใจ

คำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง

“ข้าสัญญาว่า”

“ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์”

“ข้อ 2 ข้าจะยึดมั่นในกฎของลูกเสือสำรองและบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกวัน”

ความหมายของคำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง

“ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์”

หมายถึง ลูกเสือจะเคารพ ยึดมั่นและเทิดทูนไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประพฤติปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของไทย เป็นผู้ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนา เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ยอมสละเลือดเนื้อและชีวิตเพื่อปกป้องคุ้มครองตามโอกาสอันพึงกระทำได้

“ข้อ 2 ข้าจะยึดมั่นในกฎของลูกเสือสำรองและบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกวัน”

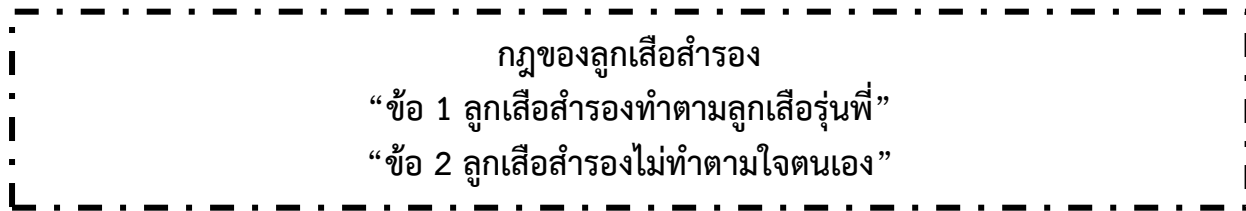
หมายถึง ลูกเสือจะยึดมั่นในการปฏิบัติตามกฎของลูกเสือสำรอง และจะช่วยเหลือผู้อื่นตามโอกาสทุกวัน โดยปฏิบัติตามแบบแผนและระเบียบของลูกเสือ

การปฏิบัติตามคำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง

1. ประพฤติตนเป็นพลเมืองดี
2. ไม่ทำลายสาธารณสมบัติ
3. ละเว้นความชั่ว กระทำความดี
4. ปฏิบัติกิจทางศาสนาที่ตนนับถือด้วยความจริงใจ เช่น ทำบุญ ตักบาตร
5. ปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
6. ถวายความเคารพสักการะต่อพระมหากษัตริย์และพระบรมฉายาลักษณ์
7. ประพฤติตนตามคำแนะนำของบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้ใหญ่ด้วยความเคารพ
8. รู้จักช่วยเหลือตนเองและบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม

กฎของลูกเสือสำรอง

กฎของลูกเสือสำรอง หมายถึง หลักเกณฑ์ที่กำหนดคุณสมบัติของลูกเสือไว้เพื่อจะได้นำไปประพฤติปฏิบัติตนอยู่เสมอ เพื่อเสริมสร้างลักษณะนิสัยที่ดีสมเป็นพลเมืองดีของชาติ

ความหมายของกฎลูกเสือสำรอง

ข้อ 1 ลูกเสือสำรองทำตามลูกเสือรุ่นพี่

หมายถึง การปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย และบำเพ็ญประโยชน์ตามแบบอย่างลูกเสือรุ่นพี่

ข้อ 2 ลูกเสือสำรองไม่ทำตามใจตนเอง

หมายถึง เมื่อลูกเสือกระทำการใด ๆ ควรไตร่ตรองก่อนที่จะลงมือทำ ลูกเสือจะต้องมีวินัยรู้จักบังคับใจตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตนเองและหมู่คณะ

การปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

1. เชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้ใหญ่ด้วยความเคารพ
2. ช่วยเหลือผู้อื่นและปฏิบัติตามลูกเสือรุ่นพี่
3. ทำตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน และของสังคม

เครื่องหมายและสัญญาณจราจร

เครื่องหมายจราจร เป็นเรื่องที่ถือว่าใกล้ตัวเรามากที่สุดเรื่องหนึ่งก็ว่าได้ เพราะคนเราทุกวันนี้ต้องใช้รถ ใช้ถนน ในการเดินทางไปไหนมาไหน ดังนั้นแล้วการศึกษาเรื่อง เครื่องหมายจราจรทางบก จึงเป็นเรื่องที่ควรจะทำ ไม่เพียงแต่เฉพาะผู้ที่ใช้รถเท่านั้นที่ควรรู้เรื่อง เครื่องหมายจราจร แต่เป็นทุกคนที่ใช้ถนนร่วมกัน

เครื่องหมายจราจรและความหมาย

เครื่องหมายจราจร (Traffic Sign) หมายถึง สัญลักษณ์ทางจราจรที่ใช้ในการควบคุมการจราจร มักเป็นสัญญาณแสงหรือป้าย มักมีจุดประสงค์เพื่อ กำหนดบังคับการเคลื่อนตัวของจราจร การจอด หรืออาจเป็นการเตือนหรือแนะนำทางจราจร ดังนี้

1. สัญญาณไฟจราจร

สัญญาณไฟจราจร โดยทั่วไปประกอบด้วยสัญญาณไฟสามสี ติดตั้งตามทางแยกต่าง ๆ เพื่อควบคุมการจราจรตามทางแยก โดยทั้งสามสี ได้แก่ สีแดงให้รถหยุด สีเหลืองให้รถระวัง เตรียมหยุด และสีเขียวคือให้รถไปได้ สำหรับสัญญาณไฟจราจรพิเศษอาจมีสีเหลืองเพียงสีเดียวจะกะพริบอยู่ ใช้สำหรับทางแยกที่ไม่พลุกพล่าน หมายถึง ให้ระมัดระวังว่ามีทางแยก และดูความเหมาะสมในการออกรถได้เอง หรือ สัญญาณไฟจราจรสำหรับการข้ามถนน หรือ สัญญาณไฟจราจรไว้สำหรับเปลี่ยนเลน เป็นต้น

2. ป้ายจราจร

ป้ายจราจร เป็นป้ายทางการควบคุมการจราจร แบ่งออกเป็นสามประเภท

- เครื่องหมายจราจร ป้ายบังคับ มักจะมีพื้นสีขาว ขอบสีแดง เป็นป้ายกำหนด ต้องทำตาม เช่น ห้ามเลี้ยวขวา
- เครื่องหมายจราจร ป้ายเตือน มักจะมีพื้นสีขาว ขอบสีดำ จะเป็นป้ายแจ้งเตือนว่ามีอะไรอยู่ข้างหน้า
- เครื่องหมายจราจร ป้ายแนะนำ เป็นป้ายที่แนะนำการเดินทางต่าง ๆ อาทิ ทางลัด ป้ายบอกระยะทาง เป็นต้น

3. เครื่องหมายจราจรอื่น ๆ

- เครื่องหมายจราจร เครื่องหมายบนพื้นทางและขอบทางเท้า

เครื่องหมายจราจร ประเภทป้ายบังคับ 1 และ รูปภาพเครื่องหมายจราจร
แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1. ป้ายบังคับที่แสดงความหมายตามรูปแบบและลักษณะที่กำหนด
2. ป้ายบังคับที่แสดงด้วยข้อความ และ/หรือสัญลักษณ์

1. "หยุด"

ความหมาย รถทุกชนิดต้องหยุด เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้ว จึงให้เคลื่อนรถต่อไปได้ด้วยความปลอดภัย

2. "ให้ทาง"

ความหมาย รถทุกชนิดต้องระมัดระวังและให้ทางแก่รถและคนเดินเท้าในทางขวางหน้าผ่านไป ก่อน เมื่อเห็นว่าปลอดภัย และ ไม่เป็นการกีดขวางการจราจรที่บริเวณทางแยกนั้นแล้ว จึงให้เคลื่อนรถต่อไปได้ด้วยความปลอดภัย

3. "ให้รถสวนทางมาก่อน"

ความหมาย ให้ผู้ขับรถทุกชนิดหยุดรถตรงป้าย เพื่อให้รถที่กำลังแล่นสวนทางมาก่อน ถ้ามีรถข้างหน้าหยุดรออยู่ก่อนก็ให้หยุดรถรอถัดต่อกันมาตามลำดับ เมื่อรถที่สวนทางมาได้ผ่านไปหมดแล้ว จึงให้รถที่หยุดรอตามป้ายนี้เคลื่อนไปได้

4. "ห้ามแซง"

ความหมาย ห้ามมิให้ขับรถแซงขึ้นหน้ารถคันอื่นในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

5. "ห้ามเข้า"

ความหมาย ห้ามมิให้รถทุกชนิดเข้าไปในทางที่ติดตั้งป้าย

6. "ห้ามกลับรถไปทางขวา"

ความหมาย ห้ามมิให้กลับรถไปทางขวาไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

7. "ห้ามกลับรถไปทางซ้าย"

ความหมาย ห้ามมิให้กลับรถไปทางซ้ายไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ ในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

8. "ห้ามเลี้ยวซ้าย"

ความหมาย ห้ามมิให้เลี้ยวรถไปทางซ้าย

9. "ห้ามเลี้ยวขวา"

ความหมาย ห้ามมิให้เลี้ยวรถไปทางขวา

10. "ห้ามรถยนต์"

ความหมาย ห้ามรถยนต์ทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

11. "ห้ามรถบรรทุก"

ความหมาย ห้ามรถบรรทุกทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

12. "ห้ามรถจักรยานยนต์"

ความหมาย ห้ามรถจักรยานยนต์ผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

13. "ห้ามรถยนต์สามล้อ"

ความหมาย ห้ามรถยนต์สามล้อผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

14. "ห้ามรถสามล้อ"

ความหมาย ห้ามรถสามล้อผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

15. "ห้ามรถจักรยาน"

ความหมาย ห้ามรถจักรยานผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

16. "ห้ามล้อเลื่อนลากเข็น"

ความหมาย ห้ามล้อเลื่อนลากเข็นผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

17. "ห้ามรถยนต์ที่ใช้ในการเกษตร"

ความหมาย ห้ามรถยนต์ที่ใช้ในการเกษตรทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

18. "ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์"

ความหมาย ห้ามรถจักรยานยนต์และรถยนต์ทุกชนิดผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

19. "ห้ามรถจักรยาน รถสามล้อ รถจักรยานยนต์"

ความหมาย ห้ามรถจักรยาน รถสามล้อ รถจักรยานยนต์ ผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

20. "ห้ามใช้เสียง"

ความหมาย ห้ามมิให้ใช้เสียงสัญญาณหรือทำให้เกิดเสียงที่ก่อการรบกวนด้วยประการใด ๆ ในเขตที่ติดตั้ง
ป้าย

21. "ห้ามคน"

ความหมาย ห้ามคนผ่านเข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

22. "ห้ามจอดรถ"

ความหมาย ห้ามมิให้จอดรถทุกชนิดระหว่างแนวนั้น เว้นแต่การรับ-ส่งคน หรือสิ่งของชั่วขณะซึ่งต้องกระทำโดยมิชักช้า

23. "ห้ามหยุดรถ"

ความหมาย ห้ามมิให้หยุดรถหรือจอดรถทุกชนิดตรงแนวนั้นเป็นอันขาด

24. "หยุดตรวจ"

ความหมาย ให้ผู้ขับรถหยุดรถที่ป้ายนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจและเคลื่อนรถต่อไปได้เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจแล้วเท่านั้น

25. "จำกัดความเร็ว"

ความหมาย ห้ามมิให้ผู้ขับรถทุกชนิดใช้ความเร็วเกินกว่าที่กำหนดเป็นกิโลเมตรต่อชั่วโมง ตามจำนวนตัวเลขในแผ่นป้ายนั้นๆ ในเขตทางที่ติดตั้งป้าย จนกว่าจะพ้นที่สุทธระยะที่จำกัดความเร็วนั้น

26. "ห้ามรถหนักเกินกำหนด"

ความหมาย ห้ามมิให้รถทุกชนิดที่มีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดหรือเมื่อรวมน้ำหนักรถกับ น้ำหนักบรรทุกเกินกว่าที่กำหนดไว้เป็น "ตัน" ตามจำนวนเลขในเครื่องหมายนั้นๆ เข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

27. "ห้ามรถกว้างเกินกำหนด"

ความหมาย ห้ามมิให้รถทุกชนิดที่มีขนาดกว้างเกินกำหนดเป็น "เมตร" ตามจำนวนเลขในเครื่องหมายนั้น
เข้าไปในเขตทางที่ติดตั้งป้าย

28. "ห้ามรถสูงเกินกำหนด"

ความหมาย ห้ามมิให้รถทุกชนิดที่มีความสูงของรถรวมทั้งของที่บรรทุกเกินกว่ากำหนดเป็น "เมตร" ตาม
จำนวนเลข ในเครื่องหมายเข้าไปในเขตทางหรืออุโมงค์ที่ติดตั้งป้าย

29. "ให้เดินรถทางเดียวไปข้างหน้า"

ความหมาย ให้ขับรถตรงไปตามทิศทางที่ป้ายกำหนด

30. "ทางเดินรถทางเดียวไปทางซ้าย"

ความหมาย ให้ขับรถไปทางซ้ายแต่ทางเดียว

31. "ทางเดินรถทางเดียวไปทางขวา"

ความหมาย ให้ขับรถไปทางขวาแต่ทางเดียว

32. "ให้ชิดซ้าย"

ความหมาย ให้ขับรถผ่านไปทางซ้ายของป้าย

33. "ให้ชิดขวา"

ความหมาย ให้ขับรถผ่านไปทางขวาของป้าย

34. "ให้เลี้ยวซ้าย"

ความหมาย ให้ขับรถเลี้ยวไปทางซ้ายแต่ทางเดียว

35. "ให้เลี้ยวขวา"

ความหมาย ให้ขับรถเลี้ยวไปทางขวาแต่ทางเดียว

36. "ให้เลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา"

ความหมาย ให้ขับรถไปทางซ้าย หรือไปทางขวา

37. "ให้ไปทางซ้ายหรือทางขวา"

ความหมาย ให้ขับรถผ่านไปทางด้านซ้ายหรือทางด้านขวาของป้าย

38. "วงเวียน"

ความหมาย ให้รถทุกชนิดเดินวนทางซ้ายของวงเวียนและรถที่เริ่มจะเข้าสู่ทางร่วมบริเวณวงเวียนต้องหยุดให้สิทธิแก่รถที่เล่นอยู่ในทางรอบวงเวียนไปก่อน ห้ามขับรถแทรกหรือตัดหน้ารถที่อยู่ในทางรอบบริเวณวงเวียน

39. "สุดเขตบังคับ"

ความหมาย พื้นที่ระยะที่บังคับตามความหมายของป้ายบังคับที่ติดตั้งไว้ก่อน

เครื่องหมายจราจร ประเภทป้ายบังคับ 2 และ รูปภาพเครื่องหมายจราจร

1. ให้รถตรงไป

หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถตรงไปตามทิศทางที่ป้ายกำหนด เป็นทางเดินรถทางเดียวเท่านั้น ห้ามมิให้ไปทางซ้ายหรือไปทางขวา

2. ทางเดินรถทางเดียวไปทางซ้าย

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางบังคับให้เดินรถทางเดียวไปทางซ้ายเท่านั้น

3. ทางเดินรถทางเดียวไปทางขวา

หมายความว่า ทางข้างหน้าเป็นทางบังคับให้เดินรถทางเดียวไปทางขวาเท่านั้น ห้ามมิให้ขับรถไปทางซ้าย

4. ให้ชิดซ้าย

หมายความว่า ให้ขับรถไปทางด้านซ้ายของเครื่องหมาย

5. ให้ชิดขวา

หมายความว่า ให้ขับรถไปทางด้านขวาของเครื่องหมาย

6. ให้ไปทางซ้ายหรือทางขวา

หมายความว่า ให้ขับรถผ่านไปทางด้านซ้ายหรือทางด้านขวาของป้าย

7. ให้เลี้ยวซ้าย

หมายความว่า ให้ขับรถเลี้ยวไปทางซ้ายแต่ทางเดียว

8. ให้เลี้ยวขวา

หมายความว่า ให้ขับรถเลี้ยวไปทางขวาแต่ทางเดียว

9. ให้เลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวา

หมายความว่า ให้ขับรถไปทางซ้าย หรือไปทางขวา

10. ให้ตรงไปหรือเลี้ยวซ้าย

หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถตรงไปหรือเลี้ยวไปทางซ้ายเท่านั้น

11. ให้ตรงไปหรือเลี้ยวขวา

หมายความว่า ผู้ขับขี่ต้องขับรถตรงไปหรือเลี้ยวไปทางขวาเท่านั้น

12. วงเวียน

หมายความว่า ให้รถทุกชนิดเดินวนทางซ้ายของวงเวียน และรถที่เริ่มจะเข้าสู่ทางร่วมบริเวณวงเวียนต้องหยุด ให้สิทธิแก่รถที่เล่นอยู่ในทางรอบวงเวียนไปก่อน ห้ามขับรถแทรกหรือตัดหน้ารถที่อยู่ในทางรอบบริเวณวงเวียน

13. ช่องเดินรถประจำทาง

หมายความว่า ช่องเดินรถที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถประจำทาง

14. ช่องเดินรถมวลชน

หมายความว่า ช่องเดินรถที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถมวลชน และให้ใช้ได้เฉพาะรถที่มีจำนวนคนบนรถไม่น้อยกว่าตัวเลขที่ระบุในป้าย

15. ช่องเดินรถจักรยานยนต์

หมายความว่า ช่องเดินรถที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถจักรยานยนต์

16. ช่องเดินรถจักรยาน

หมายความว่า ช่องเดินรถที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถจักรยาน

17. เฉพาะคนเดิน

หมายความว่า บริเวณที่ติดตั้งป้ายเป็นบริเวณที่กำหนดให้ใช้ได้เฉพาะคนเดินเท่านั้น

18. ความเร็วขั้นต่ำ

หมายความว่า บริเวณที่ต้องใช้ความเร็วไม่ต่ำกว่าที่กำหนดเป็น กิโลเมตรต่อชั่วโมง ตามจำนวนตัวเลขที่ระบุในป้าย

เครื่องหมายจราจร ประเภทเตือน

แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

1. ป้ายเตือนตามรูปแบบและลักษณะที่กำหนด
2. ป้ายเตือนที่แสดงด้วยข้อความ และ/หรือสัญลักษณ์
3. ป้ายเตือนในงานก่อสร้างต่าง ๆ

1. "ทางโค้งซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้าโค้งไปทางซ้าย ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

2. "ทางโค้งขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้าโค้งไปทางขวา ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านขวาด้วยความระมัดระวัง

3. "ทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้าโค้งรัศมีแคบไปทางซ้าย ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

4. "ทางโค้งรัศมีแคบเลี้ยวขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้าโค้งรัศมีแคบไปทางขวา ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านขวาด้วยความระมัดระวัง

5. "ทางโค้งรัศมีแคบเริ่มซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้าโค้งรัศมีแคบไปทางซ้ายแล้วกลับ ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านขวาด้วยความระมัดระวัง

6. "ทางโค้งรัศมีแคบเริ่มขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้าโค้งรัศมีแคบไปทางขวาแล้วกลับ ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

7. "ทางคดเคี้ยวเริ่มซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้าเป็นทางคดเคี้ยวโดยเริ่มไปทางซ้าย ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

8. "ทางคดเคี้ยวเริ่มขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้าเป็นทางคดเคี้ยวโดยเริ่มไปทางขวา ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควรและเดินรถชิดด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

9. "ทางโทตัดทางเอก"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางโทตัด ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

10. "ทางโทแยกทางเอกทางซ้ายรูปตัววาย"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางโทแยกจากทางเอกไปทางซ้ายเป็นรูปตัววาย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

11. "ทางโทแยกทางเอกทางซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางแยกไปทางซ้ายให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

12. "ทางโทแยกทางเอกทางขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางแยกไปทางขวาให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

13. "ทางโทแยกทางเอกเยื้องกันเริ่มซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางโทแยกไปทางซ้ายและหลังจากนั้นมีทางโทแยกไปทางขวา ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

14. "ทางโทแยกทางเอกเฉียงกันเริ่มขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางโทแยกไปทางขวาและหลังจากนั้นมีทางโทแยกไปทางซ้าย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

15. "ทางโทเชื่อมทางเอกจากซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางโทเข้ามาเชื่อมด้านซ้าย ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

16. "ทางโทเชื่อมทางเอกจากขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางโทเข้ามาเชื่อมด้านขวา ให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง

17. "วงเวียนข้างหน้า"

ความหมาย ทางข้างหน้าจะเป็นทางแยกมีวงเวียน ให้ขับรถให้ช้าลง และเดินรถด้วยความระมัดระวัง

18. "ทางแคบลงทั้งสองด้าน"

ความหมาย ทางข้างหน้าแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่านทั้งสองด้าน ผู้ขับรถจะต้องขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น ขณะที่รถผ่านทางแคบผู้ขับรถจะต้องระมัดระวังมิให้รถชนหรือเสียตีสัก

19. "ทางแคบด้านซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้าด้านซ้ายแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน ผู้ขับรถต้องขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น

20. "ทางแคบด้านขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้าด้านขวาแคบลงกว่าทางที่กำลังผ่าน ผู้ขับรถต้องขับรถให้ช้าลง และเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้นความ

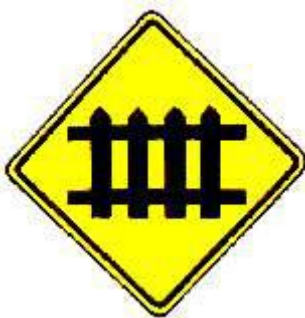
21. "สะพานแคบ"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีสะพานแคบ รถเดินหลักกันไม่ได้ ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอันตรายจากรถที่จะสวนมา จากอีกฝ่ายหนึ่งของสะพาน ถ้ามีป้ายอื่นติดตั้งอยู่ ก็ให้ปฏิบัติตามป้ายนั้น ๆ ด้วย

22. "ทางข้ามทางรถไฟไม่มีเครื่องกั้นทาง"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางรถไฟตัดผ่านและไม่มีเครื่องกั้นทาง ให้ขับรถให้ช้าลงให้มาก และสังเกตดูรถไฟทั้งทางขวาและทางซ้าย ถ้ามีรถไฟกำลังจะผ่านมาให้หยุดรถให้ห่างจากทางรถไฟอย่างน้อย 5 เมตร แล้วรอคอยจนกว่ารถไฟนั้นผ่านพ้นไปและปลอดภัยแล้ว จึงเคลื่อนรถต่อไปได้ ห้ามมิให้ขับรถตัดหน้ารถไฟในระยะที่อาจจะเกิดอันตรายได้เป็นอันขาด

23. "ทางข้ามทางรถไฟมีเครื่องกั้นทาง"

ความหมาย หน้าที่ได้กั้นทาง หรือมีเครื่องกั้นทางปิดกั้น ถ้ามีรถข้างหน้าหยุดรออยู่ก่อนก็ให้หยุดรถถัดต่อมาตามลำดับ เมื่อเปิดเครื่องกั้นทางแล้วให้รถที่หยุดรอเคลื่อนที่ตามกันได้

24. "ทางขึ้นลาดชัน"

ความหมาย ทางข้างหน้าเป็นทางลาดชันขึ้นเขาหรือขึ้นเนิน สันเขาหรือสันเนินอาจกำบังสายตาไม่ให้มองเห็นรถที่สวนมา ให้ขับรถให้ช้าลงและเดินรถใกล้ขอบทางด้านซ้ายให้มาก กับให้ระมัดระวังอันตรายจากรถที่สวนทางมา

25. "ทางลงลาดชัน"

ความหมาย ทางข้างหน้าเป็นทางลาดลงเขาหรือลงเนิน ให้ขับรถให้ช้าลงเดินรถใกล้ขอบทางด้านซ้ายให้มาก และผู้ขับรถไม่ควรปลดเกียร์หรือดับเครื่องยนต์เป็นอันตรายในกรณีที่เส้นทางลง เขา หรือเนินที่ชันมากให้ใช้เกียร์ต่ำเพื่อความปลอดภัย

26. "เตือนรถกระโดด"

ความหมาย ทางข้างหน้าเปลี่ยนระดับอย่างกะทันหัน เช่น บริเวณคอสะพาน ทางข้ามท่อระบายน้ำ และคันชะลอความเร็วเป็นต้น ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวัง

27. "ผิวทางขรุขระ"

ความหมาย ทางข้างหน้าขรุขระมากมีหลุมมีบ่อ หรือเป็นสันติดต่อกัน ให้ขับรถให้ช้าลงและเพิ่มความระมัดระวัง

28. "ทางลื่น"

ความหมาย ทางข้างหน้าลื่นเมื่อผิวทางเปียกอาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย ให้ขับรถให้ช้าลงให้มาก และระมัดระวังการลื่นไถล อย่าใช้ห้ามล้อโดยแรงและทันที การหยุดรถ การเบารถ หรือเลี้ยวรถในทางลื่นต้องกระทำด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ

29. "ผิวทางร่วน"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีวัสดุผิวทางหลุดกระเด็นเมื่อขับด้วยความเร็วสูงให้ขับให้ช้าลง และระมัดระวังอันตราย อันอาจเกิดจากวัสดุผิวทาง

30. "สะพานเปิดได้"

ความหมาย ทางข้างหน้าจะต้องผ่านสะพานที่สามารถเปิดให้เรือลอด ให้ขับให้ช้าลงและระมัดระวังในการหยุดรถ เมื่อเจ้าหน้าที่จะปิดกั้นทางเพื่อเปิดสะพานให้เรือผ่านเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อรถข้างหน้าและรถข้างหลัง

31. "ทางร่วม"

ความหมาย ทางข้างหน้าจะมีรถเข้ามาร่วมในทิศทางเดียวกันจากทางซ้ายหรือทางขวาตามลักษณะสัญลักษณ์ในป้าย ผู้ขับจะต้องขับให้ช้าลง และเดินทางด้วยความระมัดระวัง

32. "ทางคู่ข้างหน้า"

ความหมาย ทางข้างหน้าเป็นทางคู่มีเกาะหรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจรออกเป็นสองทางไปทาง หนึ่งมาทาง หนึ่ง ให้ขับรถชิดไปทางด้านซ้ายด้วยความระมัดระวัง

33. "สิ้นสุดทางคู่"

ความหมาย ทางข้างหน้าเป็นทางร่วมที่ไม่มีเกาะหรือสิ่งอื่นใดแบ่งการจราจร ให้ขับรถช้าลงและชิดด้านซ้ายของทาง และเพิ่มความระมัดระวังยิ่งขึ้น

34. "จุดกลับรถ"

ความหมาย ทางข้างหน้าจะมีที่กลับรถ

35. "สัญญาณจราจร"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีสัญญาณไฟจราจร ให้ขับรถช้าลงและพร้อมที่จะปฏิบัติตามสัญญาณไฟจราจร

36. "หยุดข้างหน้า"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีเครื่องหมายหยุดติดตั้งอยู่ ให้ผู้ขับรถเตรียมพร้อมที่จะหยุดรถได้ทันที เมื่อขับรถถึงป้ายหยุด

37. "ระวังคนข้ามถนน"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีทางสำหรับคนข้ามถนนหรือมีหมู่บ้านราษฎรอยู่ข้างทาง ซึ่งมีคนเดินข้ามไปมา อยู่เสมอ ให้ขับรถให้ช้าลงพอสมควร และ ระวังคนข้ามถนน ถ้ามีคนกำลังเดินข้ามถนนให้หยุดรถให้คนเดินข้ามถนนไปได้โดยปลอดภัย

38. "ระวังคนข้ามถนน"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีโรงเรียนตั้งอยู่ข้างหน้า ให้ขับรถให้ช้าลงและระมัดระวังอุบัติเหตุซึ่งอาจจะเกิดขึ้นแก่เด็กนักเรียน ถ้ามีเด็กนักเรียนกำลังเดินข้ามถนนให้หยุดรถให้เด็กนักเรียนข้ามถนนไปได้โดยปลอดภัย ถ้าเป็นเวลาโรงเรียนกำลังสอน ให้งดใช้เสียงสัญญาณและห้ามทำให้เกิดเสียงรบกวนด้วยประการใด ๆ

39. "ระวังสัตว์"

ความหมาย ทางข้างหน้าอาจมีสัตว์ข้ามทางให้ขับรถให้ช้าลง และระมัดระวังอันตรายเป็นพิเศษ

40. "ระวังอันตราย"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีอันตราย เช่น เกิดอุบัติเหตุ ทางทรุด เป็นต้น ให้ขับรถให้ช้าลงให้มาก และระมัดระวังอันตรายเป็นพิเศษ

41. "เขตห้ามแข่ง"

ความหมาย ใช้ติดตั้งทางด้านขวาของทาง หมายความว่า ทางช่วงนั้นมีระยะมองเห็นจำกัด ผู้ขับรถไม่สามารถมองเห็นรถที่สวนมาในระยะที่จะแซงรถอื่นได้

42. "เครื่องหมายลูกศรคู่"

ความหมาย มีเกาะหรือสิ่งกีดขวางอยู่กลางทางจราจร ยวดยานสามารถผ่านไปได้ทั้งทางซ้ายและทางขวาของป้าย

43. "อุบัติเหตุข้างหน้า"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีอุบัติเหตุเกิดขึ้น อาจมียวดยานหรือสิ่งอื่นกีดขวางทางจราจร

44. "ทางเบี่ยงซ้าย"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีการก่อสร้างทางหลวง การจราจรจะต้องเปลี่ยนแนวทางไปใช้ทางเบี่ยงหรือทางชั่วคราวทางด้านซ้าย

45. "ทางเบี่ยงขวา"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีการก่อสร้างทางหลวง การจราจรจะต้องเปลี่ยนแนวทางไปใช้ทางเบี่ยงหรือทางชั่วคราวทางด้านขวา

46. "เครื่องจักรกำลังทำงาน"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีเครื่องจักรกำลังทำงานอยู่ข้างทาง และถ้าเข้ามาในผิวจราจร หรือใกล้ผิวจราจรเป็นครั้งคราว

47. "คนทำงาน"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีคนงานกำลังทำงานอยู่บนผิวจราจรหรือใกล้ชิดกับผิวจราจร

48. "สำรวจทาง"

ความหมาย ทางข้างหน้ามีเจ้าหน้าที่กำลังทำการสำรวจทางอยู่บนผิวจราจรหรือใกล้ชิดกับผิวจราจร

วิชาพิเศษลูกเสือสำรอง

จิตรกร

เลือกทำเรื่องต่อไปนี้ 3 เรื่อง

1. เขียนภาพตามความนึกคิดของตนต่อหน้ากรรมการด้วยดินสอ พู่กัน หรือปากกา แสดงถึงเหตุการณ์ บุคคล หรือสถานที่ ตามเรื่องง่าย ๆ ที่กรรมการเล่าให้ฟัง ขนาดของภาพต้องไม่เล็กกว่า 18 x 13 ซม. (7 x 5 นิ้ว)
2. ออกแบบและทำบัตรรวยพร 1 บัตร
3. ทำหุ่นจำลองด้วยดินเหนียว ดินน้ำมัน หรือวัสดุอย่างอื่นขนาดไม่เล็กกว่า 10 ซม. (4 นิ้ว) สีเหลี่ยมจัตุรัส
4. ทำสิ่งของประเภทสวยงามด้วยหวาย ไม้ไผ่ หนัง ไม้ ลวด ผ้าฝ้าย ผ้าไหม หรือวัสดุที่เหมาะสมอย่างอื่น โดยได้รับความเห็นชอบล่วงหน้าจากกรรมการแล้ว
5. แกะแบบพิมพ์ (เช่น ไข่มุนเทศ หรือวัสดุอย่างอื่น) แล้วพิมพ์ลงบนกระดาษหรือผ้า
6. ทำเครื่องเล่นที่ใช้ประโยชน์ได้ขนาดโตพอสมควร

นักปฐมพยาบาล

1. รู้จักขอบเขตของการปฐมพยาบาล และความจำเป็นที่จะต้องขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่
2. รู้จักวิธีห้ามโลหิต โดยใช้นิ้วมือกดลงบนบาดแผล
3. รู้จักความสำคัญของการรักษาความสะอาด และสาธิตวิธีแต่งแผลที่ถูกของมีคมบาดเล็กน้อยและแผลถลอก โดยใช้ผ้ากอซและผ้าพันแผลชนิดม้วน รู้จักใช้และเอาผ้ายาปิดแผลออก
4. สาธิตวิธีใช้ผ้าสามเหลี่ยมสำหรับคล้องแขน และพันแผลที่หัวเข่า
5. สาธิตวิธีทำให้คนไข้รู้สึกสบาย
6. รู้จักสาเหตุธรรมดาที่ทำให้เกิดไฟลวก น้ำร้อนลวก และวิธีป้องกัน รู้จักวิธีดับไฟที่ไหม้ผ้า ตลอดจนวิธีรักษาบาดแผลที่เกิดจากไฟลวกและน้ำร้อนลวกอย่างง่าย ๆ

งานอดิเรก

แสดงความสนใจต่อเนื่องกันในงานอดิเรกอย่างหนึ่งเป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 เดือน สามารถสาธิตและสนทนากับกรรมการในเรื่องงานอดิเรกนั้นด้วย

หมายเหตุ งานอดิเรกที่เหมาะสม อาจเป็นเรื่องการสะสม เล่นหมากรุก ร้องเพลง เล่นดนตรี ฯลฯ